

2E PROGRAMMAJOURNAAL 2016

VOORWOORD

Welkom!

Hier vindt u het tweede programmajournaal van de gemeente Dinkelland. Het is de voortgangsrapportage over de eerste negen maanden van het begrotingsjaar 2016. Daarmee kunt u de uitvoering van het beleid gaan volgen.

De raad heeft eind 2015 de begroting 2016 vastgesteld. Daarmee heeft de raad aangegeven wat op verschillende beleidsterreinen in 2016 bereikt moet worden, en wat dat mag gaan kosten.

De begroting 2016 is onderverdeeld in een viertal programma's te weten:

- Krachtige Kernen;
- Economische Kracht en Werk;
- Omzien Naar Elkaar;
- Burger en Bestuur.

Naast de programma's is er ook een financiële analyse te vinden. In deze analyse is een overzicht gepresenteerd van de financiële wijzigingen.

0. VASTSTELLING 2E PROGRAMMAJOURNAAL 2016

De raad van de gemeente Dinkelland,
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 1 november 2016;
gelet op het advies van de commissie van 21 november 2016;
gelet op het bepaalde in de Gemeentewet;

B E S L U I T:

Vast te stellen het 2e programmajournaal 2016 van de gemeente Dinkelland.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 29 november 2016,
de gemeenteraad van Dinkelland,
de raadsgriffier

de voorzitter

O.J.R.J. Huitema MPM

I.A. Bakker

1. LEESWIJZER

Hierbij bieden wij u het 2^e programmajournaal 2016 van de gemeente Dinkelland aan. Het is de voortgangsrapportage van de meest recente informatie van het begrotingsjaar 2016.

Uw raad heeft in de begroting 2016 aangegeven wat u op de verschillende beleidsterreinen wilt bereiken, wat daarvoor gedaan moet worden en wat dat mag kosten.

De begroting is onderverdeeld in vier programma's:

- Krachtige kernen;
- Economische Kracht en Werk;
- Omzien Naar Elkaar;
- Burger en Bestuur.

Daarnaast kent de begroting het hoofdstuk algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

Per programma geven wij de stand van zaken aan. Indien de stand van zaken en/of ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, doen wij u ook een voorstel om het beleid bij te stellen. Voorts geven wij aan of er per programma noodzaak is tot bijstelling van de budgetten.

In de programmajournaals wordt terug gekeken en verantwoord. We stellen daarbij de volgende vragen:

Resultaat: Worden de beleidsinhoudelijke afspraken gerealiseerd? Of ligt deze realisatie op schema?

Tijd: Worden de beoogde resultaten binnen de planning gerealiseerd? Of ligt de realisatie op schema?

Middelen: Zijn de toegekende middelen toereikend?

Stoplichtmodel

Met het zogenaamde stoplichtmodel geven wij uw raad snel inzicht in de voortgang op de verschillende beleidsterreinen,

Resultaat

Het afgesproken resultaat zal niet worden behaald.

Het afgesproken resultaat zal deels worden behaald.

Het afgesproken resultaat zal worden behaald.

Tijd

De uitvoering zal niet volgens planning verlopen.

De uitvoering zal niet geheel volgens planning verlopen.

De uitvoering zal volgens planning verlopen.

Middelen

De uitvoering van het resultaat zal niet binnen het beschikbaar gestelde budget worden uitgevoerd.

De uitvoering van het resultaat zal naar alle waarschijnlijkheid niet binnen het beschikbaar gestelde budget worden uitgevoerd.

De uitvoering van het resultaat zal binnen het beschikbaar gestelde budget worden uitgevoerd.

In dit 2e programmajournaal worden de resultaten van het 1e programmajournaal opnieuw getoond om in één rapport een beeld te geven van de voortgang. Beide programmajournaals worden ook gebruikt voor de jaarrekening, om op die manier de voortgang te laten zien over de bereikte resultaten van het betreffende jaar.

Het programmajournaal bestaat uit twee delen. In het algemene deel wordt op hoofdlijnen ingegaan op de stand van zaken. In het tweede deel wordt per programma nader ingegaan op de stand van zaken.

2. FINANCIËEL OP HOOFDLIJNEN

In dit hoofdstuk laten we de ontwikkeling zien van de begroting 2016 vanaf het eerste programmajournaal tot de stand van eind september. Deze stand wordt in dit Programmajournaal gecorrigeerd met:

- de door de budgetbeheerders aangegeven verwachtingen over de ontwikkeling van het budget tot het einde van het jaar.
- De verwachte mutaties tot het einde van het jaar, wanneer dit aanleiding geeft tot aanpassing van het budget.
- Het terugdraaien naar € 0 van de restanten van in de begroting opgenomen stelposten

Bij het lezen van de teksten moet rekening worden gehouden met het volgende:

- Alle genoemde bedragen in de tabellen en de teksten zullen worden vermeld in duizendtallen.
- Alleen afwijkingen, die meer bedragen dan € 25 (zowel in de min als in de plus) worden toegelicht. De overige afwijkingen worden onder de noemer “kleine verschillen” in 1 bedrag weergegeven onder Algemene Dekkingsmiddelen.
- In het vervolg worden alle bedragen in de tabellen in duizendtallen weergegeven
- De vermelde bedragen, genoemd in de begrotingskolommen 2017 tot en met 2019 zijn genomen uit de begroting 2017.
- De mutaties worden per programma weergegeven, waarbij de volgorde van de begroting wordt gevolgd, afgezien van de kleine verschillen. Deze worden met een totaalbedrag weergegeven in het programma Algemene middelen.

In onderstaande tabel wordt de startpositie van de begroting 2016 weergegeven na vaststelling van eerste programmajournaal:

Overzicht verloop meerjarig saldo	2016	2017	2018	2019
Startsaldo voor 1e PJ 2016	506			
Mutaties 1e PJ 2016	-173			
Herzien meerjarig saldo na 1e PJ 2016	333			
Herzien meerjarig saldo begroting 2017	-777	147	4	
Startsaldo 2e programmajournaal 2016	333	-777	147	4

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de mutaties per programma. Per programma worden de voorgestelde mutaties hieronder besproken.

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
KK	80	-20	-20	-20
EKW	-15	0	0	0
ONE	1.229	0	0	0
BB	-205	0	0	0
AM	1.042	-12	-12	-12
Saldo	2.131	-32	-32	-32

Voorgesteld wordt om in te stemmen met voorgenoemde mutaties resulterend in een te verwachten voordelig saldo van € 2.131.000,-, welk deel zal uitmaken van het rekeningssaldo betreffende het begrotingsjaar 2016.

Voorgesteld wordt de begroting 2017 en volgende jaren te belasten met een eerste

begrotingswijziging tot een totaal van € 32.000.

1. Programma Krachtige Kernen

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
KK	80	-20	-20	-20
Bijdrage duurzaam Veilig-projecten verkeersveiligheid	369	0	0	0
Dorper Esch	-197	0	0	0
Zwembad Kuiperberg afboeken vordering	-44	0	0	0
Onkruidbestrijding	-20	-20	-20	-20
Verkoop reststroken grond	73	0	0	0
Bijstellen budgetten Openbaar Groen	-36	0	0	0
Meerkosten inrichting Diepengoor	-65	0	0	0
Programma saldo	80	-20	-20	-20

Bijdrage duurzaam Veilig-projecten verkeersveiligheid

De onderzoeken worden uitgevoerd binnen beschikbare middelen.

Dorper Esch

Het betreffen diverse aanpassingen, die betrekking hebben op Dorper Esch:

Lagere opbrengsten Toegangsgelden	95
Lagere opbrengsten Verhuuraccommodaties	25
Hogere kosten onderhoud installaties	30
Afwikkeling overname restaurant	47

Kuiperberg afboeking vordering

Het gaat hier om een vordering, die niet inbaar is. Het totale bedrag bedroeg 86, waarvan 42 is afgewikkeld middels de voorziening Dubieuze debiteuren.

Onkruidbestrijding

Vanaf 1 januari 2016 is het verboden om chemische bestrijdingsmiddelen te gebruiken op verhardingen. Het onkruid moet op andere wijze bestreden worden. Er wordt meer geveegd en het onkruid wordt weggebrand. Dit gebeurt voor een groot deel machinaal maar op plekken waar dit niet mogelijk is wordt er handmatig gebrand

Voor de onkruidbestrijding op verhardingen is er in Dinkelland voor 2016 een extra bedrag van € 45.000,- ter beschikking gesteld. Dit bedrag blijkt niet toereikend te zijn. De inschatting nu is dat er structureel extra € 20.000,- benodigd is.

Verkopen reststroken grond

De verkoop van groen- en reststroken is een continue proces, maar afhankelijk van de belangstelling van particulieren. Het is op voorhand niet goed in te schatten hoeveel groen- en reststroken er per jaar zullen worden verkocht. Tot en met september 2016 is er sprake van een incidentele opbrengt van € 73.000.

Bijstellen budgetten openbaar groen

Daar de Hanzeweg per 1 juni 2016 is afgestoten, is besloten om de locatie Echpoel aan te houden. Binnen het bedrijfsplan is hier nader op ingegaan.

Meerkosten Inrichting Diepengoor

De finale afwerking van het Diepengoor heeft geleid tot bovengenoemde meerkosten.

Voorgesteld wordt om de genoemde mutaties en het totaalbedrag hiervan ad. € 80.000,-- toe te voegen aan de algemene middelen.

2. Programma Economische Kracht en Werk

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
EKW	-15	0	0	0
Onderzoek toeristen	-15	0	0	0
Programma saldo	-15	0	0	0

Onderzoek bij toeristen naar de waardering van recreatie & toerisme

In 2015 is het "Noaberkracht Onderzoeksprogramma" vastgesteld. Het is een voorstel om de belevingsindicatoren van inwoners, ondernemers en toeristen structureel te meten. Er wordt specifiek naar maatschappelijke-effect indicatoren gekeken die aangeven in hoeverre een bepaalde doelstelling (effect) is gehaald. Hierbij wordt gebruik gemaakt van zowel prestatie- als belevingsindicatoren.

Eind 2016 staat het begin van een onderzoek voor het programma Economische Kracht en Werk op de rol. Het gaat dan met name over de waardering/beleving van recreatie & toerisme door de toeristen. Om snelle en bruikbare informatie te verzamelen wordt gestart met voorbereiding op het nieuwe toeristenseizoen.

Het onderzoek gaat voor beide gemeenten worden uitgevoerd door Newcom Research & Consultancy BV. Per gemeente bedragen de onderzoekskosten € 15.000.

Voorgesteld wordt om de genoemde mutatie en het totaalbedrag hiervan ad. € 15.000,- te onttrekken uit de algemene middelen.

3. Programma Omzien Naar Elkaar

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
ONE	1.229			
Mutaties toegelicht in RP2017	557			
Mutaties Bestaand beleid	554			
Mutaties Nieuw beleid	-150			
Mutaties Rijksvergoedingen	247			
Afboeking Stelposten Sociaal Domein 21				
Programma saldo	1.229			

Mutaties toegelicht in RP 2017

Onderstaande tabel geeft het totaal van de in het raadspectief van 2017 toegelichte aanpassingen in 2016 weer. De toelichtingen zijn te vinden in hoofdstuk 4 van het raadspectief, die begint op pagina 17. Deze aanpassingen zullen worden verwerkt in de begrotingswijziging van dit programmajournaal.

bedragen x € 1.000	jr 2016
Uitgaven:	
geraamde uitgaven Sociaal Domein begroting 2016 (a)	18.057
geraamde uitgaven raadspectief 2017 (d)	17.641
verschil (+ = meevaller)	416
Inkomsten:	
geraamde inkomsten Sociaal Domein begroting 2016 (b)	11.001
geraamde inkomsten raadspectief 2017 (e)	11.142
verschil (+ = meevaller)	141
herzien saldo kaasstolp (+ = positief)	557

Mutaties bestaand beleid, nieuw beleid en rijksvergoedingen

Deze worden in onderstaande tekst toegelicht :

1. Mutaties bestaand beleid sociaal domein

Op basis van een analyse van de uitgaven en inkomsten van de eerste acht maanden van 2016 en een doorkijk naar de laatste vier maanden van 2016 komen wij tot een meevaller van € 313.000,-- . Onderstaand een specificatie met toelichting op de verschillende mutaties.

Mutaties bestaand beleid sociaal domein

bedragen x € 1.000,--	2e PJ 2016
<u>WMO bestaand</u>	-
Regiotaxi O.V.	-31
Wmo vervoersvoorzieningen	120
Rolstoelen	-21
Woonvoorzieningen	39
Huishoudelijke ondersteuning	380
<u>Wmo nieuw</u>	-

Wmo nieuw maatwerkvoorzieningen; effect afrekening 2015 pgb	-3
Wmo nieuw maatwerkvoorzieningen; effect afrekening 2015 zorg in natura pm	
Wmo maatwerkvoorzieningen ; effect cijfers 1e halfjaar 2016	pm
Wmo maatschappelijke ontwikkelingen	133
<u>Jeugd nieuw</u>	-
Jeugd nieuw maatwerkvoorzieningen; effect afrekening 2015 pgb	260
Maatwerkvoorzieningen jeugd; effect afrekening 2015 zorg in natura	0
Maatwerkvoorzieningen jeugd; effect cijfers 1e halfjaar 2016	0
<u>Participatiewet</u>	-
Kosten uitkeringen WWB, IOAW en IOAZ	-214
Rijksvergoeding uitkeringen (BUIG)	25
Dienstverlening Almelo	-37
Extra rijksvergoeding vangnetuitkering	pm
<u>Sociale basisondersteuning</u>	-
Leerlingenvervoer	-33
<u>Heroriëntatie vrij toegankelijke voorzieningen</u>	
Sociaal cultureel werk	225
Jeugd en jongerenwerk	14
Vrijwilligerswerk	32
<u>Bedrijfsvoeringskosten</u>	
Aanpassen bedrijfsvoeringsplan Wmo en jeugd	-333
Totaal mutaties bestand beleid	554

Ter toelichting

Regiotaxi Openbaar vervoer reizigers

Voor de regio taxi wordt onderscheid gemaakt in openbaar vervoer reiziger en wmo vervoer. Aan de hand van werkelijk gebruik in de afgelopen jaren is een herverdeling gemaakt over deze twee onderdelen. Deze herverdeling pakt fors nadelig uit voor het onderdeel openbaar vervoer reizigers. Daarnaast is rekening gehouden met het voordelig resultaat op de aanbesteding per 1 juli 2016. Na mutatie bedraagt het bijgestelde budget voor 2016 € 35.000,-.

Wmo vervoersvoorzieningen

Naast de kosten van regio taxi wmo cliënten zijn in deze post ook de overige vervoersvoorzieningen zoals onder meer de kosten van scootmobielen opgenomen.

In de aanpassing is voor wat betreft de kosten rekening gehouden met:

- de hiervoor genoemde herverdeling.
- het voordelig resultaat op de aanbesteding per 1 juli 2016.
- aanpassing aan de hand van het werkelijk gebruik over de afgelopen periode.

Op dit onderdeel ten opzichte van het 1^e programmajournaal 2016 een voordeel verwacht van € 120.000,-. Na mutatie wordt de raming 2016 bijgesteld van € 623.000,- naar € 503.000,-.

Rolstoelvoorzieningen

In de begroting is een budget geraamd van € 119.000,--. Aanpassing op basis van werkelijke cijfers brengt een stijging met zich mee van de kosten van € 21.000,-- . Na aanpassing bedraagt de bijgestelde raming € 140.000,--.

Woonvoorzieningen

In het 1^e programmajournaal is de raming voor de woonvoorziening met € 125.000,-- verlaagd naar € 177.000,--. Op basis van werkelijke cijfers kan het budget verder naar beneden bijgesteld worden met € 39.000,--. Na aanpassing bedraagt de bijgestelde raming € 138.000,--.

Huishoudelijke ondersteuning

In het eerste programmajournaal 2016 is de raming voor huishoudelijke ondersteuning met € 200.000,-- verlaagd naar € 1.845.000,--. Op basis van een analyse van uitgaven van de afgelopen periode verwachten wij uit te komen met een budget van € 1.465.000,--. Dit betekent een meevaller van € 380.000,--. **Bedacht moet worden dat deze meevaller van incidentele aard is. Dit omdat wij op basis van de landelijke rechterlijke uitspraak (CRvB 18 mei 2016) ons beleid zullen moeten.**

Maatwerkvoorzieningen wmo nieuw

De volgende voorzieningen vallen onder de maatwerkvoorzieningen wmo: ondersteuning maatschappelijke deelname (dagbesteding), ondersteuning zelfstandig leven (begeleiding), kortdurend verblijf, vervoer, zintuigelijke beperkingen en persoonlijke verzorging voor 18 jaar en ouder.

De voorzieningen worden geleverd door zorg in natura of door het beschikbaar stellen van een pgb. Het beschikbaar stellen van de pgb verloopt via de sociale verzekeringsbank (SVB).

In het 1^e programmajournaal 2016 hebben wij voor de maatwerkvoorzieningen wmo een bedrag geraamd van € 3.066.000,-- .

Ten opzichte van de cijfers in het 1^e programmajournaal 2016 zijn de volgende mutaties aan de orde.

A. Effect voorlopige afrekening SVB

Voor de raming 2016 hebben wij als uitgangspunt gehanteerd de bedragen over 2015. Deze bedragen zijn als zodanig ook verwerkt in het 1^e programmajournaal 2016 c.q. het raadsperspectief 2017. Naderhand kwam echter van de SVB de voorlopige afrekening van de pgb's over 2015 binnen. Deze afrekening hebben wij nog wel kunnen verwerken in de jaarcijfers 2015, maar nog niet in de (meerjaren) begroting. Met deze mutatie wordt het effect van de voorlopige afrekening alsnog verwerkt. Voor de maatwerkvoorzieningen WMO nieuw bedraagt de bijbetaling aan SVB afgerond € 3.000,--. Voor meer informatie zie raadsbrief 22 juni 2016, documentnr. U16.013500

Na correctie bedraagt het bijgestelde budget voor de maatwerkvoorzieningen wmo € 3.069.000,--.

B. Stand van zaken afrekening 2015 zorg in natura.

In de jaarrekening 2015 hebben wij de kosten gebaseerd op de waarde van de afgegeven beschikkingen voor de maatwerkvoorzieningen. Omdat in de praktijk niet alle beschikkingen voor 100% worden verzilverd hebben wij een verzilveringspercentage van 90% gehanteerd. Vervolgens hebben wij het aldus berekende bedrag afgezet tegen de daadwerkelijk uitbetaalde facturen van de zorgleveranciers. Omdat op het moment van opstellen van de jaarrekening 2015 nog niet alle facturen van de zorgleveranciers waren ontvangen; hebben wij het verschil tussen het bedrag berekend op basis van een verzilveringspercentage van 90% en de reeds uitbetaalde kosten over 2015 als nog te betalen opgenomen in de jaarrekening. Dit betreft een bedrag van € 212.000,--. Onze inzet is om bij het opmaken van de jaarrekening 2016 een definitieve streep te zetten onder de afrekening 2015. Een eventueel verschil met het bedrag dat wij hebben opgenomen als nog te betalen, komt dan ten gunste of ten laste van de stelpost sociaal domein.

C. Cijfers over het eerste halfjaar 2016

Uit een analyse van de cijfers van het eerste halfjaar 2016 blijkt dat er ten opzichte van 2015 een daling is van het aantal kinderen in de zorg en het aantal zorgtrajecten. Het is echter te vroeg om aan deze cijfers inhoudelijke en financiële conclusies te verbinden.

D. Maatschappelijke ontwikkelingen

Op basis van de werkelijke kosten wordt het geraamde bedrag van € 337.000,- terug gebracht naar € 204.000,-.

Maatwerkvoorzieningen jeugd

Tot de maatwerkvoorzieningen jeugd behoren onder andere de volgende voorzieningen: ondersteuning maatschappelijke deelname (dagbesteding), ondersteuning zelfstandig leven (begeleiding), AMK, kortdurend verblijf, vervoer, persoonlijke verzorging tot 18 jaar, intramurale opvang, individuele behandeling, groepsbehandeling, ambulante jeugdhulp, pleegzorg,

jeugdzorgplus, generalistische GGZ, specialistische GGZ, dyslexie, gesloten jeugdzorg, jeugdbescherming en jeugdreclassering

De voorzieningen worden geleverd door zorg in natura of door het beschikbaar stellen van een pgb. Het beschikbaar stellen van de pgb verloopt via de sociale verzekeringsbank (SVB).

In het 1^e programmajournaal 2016 hebben wij voor de maatwerkvoorzieningen jeugd een bedrag geraamd van € 3.602.000,--.

Ten opzichte van de cijfers in het 1^e programmajournaal 2016 zijn de volgende mutaties aan de orde.

E. Effect voorlopige afrekening SVB

Voor de raming 2016 hebben wij als uitgangspunt gehanteerd de bedragen over 2015. Deze

bedragen zijn als zodanig ook verwerkt in het 1^e programmajournaal 2016 c.q. het raadspectief 2017. Naderhand kwam echter van de SVB de voorlopige afrekening van de pgb's over 2015 binnen. Deze afrekening hebben wij nog wel kunnen verwerken in de jaarcijfers 2015, maar nog niet in de (meerjaren) begroting. Met deze mutatie wordt het effect van de voorlopige afrekening alsnog verwerkt. Voor de maatwerkvoorzieningen jeugd bedraagt de terugontvangst van SVB afgerond € 260.000,--. Voor meer informatie zie raadsbrief 22 juni 2016, documentnr. U16.013500.

Na correctie bedraagt het bijgestelde budget voor de maatwerkvoorzieningen jeugd € 3.342.000,-- (€ 3.602.000,-- minus € 260.000,--).

F. Stand van zaken afrekening 2015 zorg in natura

In de jaarrekening 2015 hebben wij de kosten gebaseerd op de waarde van de afgegeven beschikkingen voor de maatwerkvoorzieningen. Omdat in de praktijk niet alle beschikkingen voor 100% worden verzilverd hebben wij een verzilveringspercentage van 80% gehanteerd. Vervolgens hebben wij het aldus berekende bedrag afgezet tegen de daadwerkelijk uitbetaalde facturen van de zorgleveranciers. Omdat op het moment van opstellen van de jaarrekening 2015 nog niet alle facturen van de zorgleveranciers waren ontvangen; hebben wij het verschil tussen het bedrag berekend op basis van een verzilveringspercentage van 80% en de reeds uitbetaalde kosten over 2015 als nog te betalen opgenomen in de jaarrekening. Dit betreft een bedrag van € 595.000,--

Onze inzet is om bij het opmaken van de jaarrekening 2016 een definitieve streep te zetten onder de afrekening 2015. Een eventueel verschil met het bedrag dat wij hebben opgenomen als nog te betalen, komt dan ten gunste of ten laste van de stelpost sociaal domein.

G. Cijfers over het eerste halfjaar 2016

Uit een analyse van de cijfers van het eerste halfjaar 2016 blijkt dat er ten opzichte van 2015 een daling is van het aantal kinderen in de zorg en het aantal zorgtrajecten. Het is echter te vroeg om aan deze cijfers inhoudelijke en financiële conclusies te verbinden.

Participatiewet.

Bij het 1^e programmajournaal 2016 zijn wij uitgegaan van een gemiddelde van 201 bijstandsclienten met een gemiddelde uitkering per cliënt van € 13.800,--. Op basis van de cijfers van de eerste acht maanden verwachten we dat het gemiddelde aantal bijstandsclienten over 2016 zal stijgen naar 205. Ook het gemiddeld bedrag per bijstandscient stijgt. Van € 13.800,-- naar € 14.600,--. Per saldo betekent een en ander een extra uitgaaf van € 214.000,--. Na mutatie komt het totaal aan uitkeringen voor de Wwb, IOA en IOAW uit op € 2.993.000,--. Een voorspelling voor 2017 van het aantal bijstandsgerechtigden is momenteel moeilijk te geven. De taakstelling voor de opvang van vergunninghouders (die een belangrijke oorzaak zijn van de stijging) is onlangs fors naar beneden bijgesteld. Daarnaast worden er extra inspanningen verricht met een doelgerichte aanpak voor de huidige vergunninghouders en de populatie 45+. Voorlopig wordt voor 2017 nog rekening gehouden met een lichte stijging.

Zowel wij als de gemeente Tubbergen hebben de uitvoering van de uitkeringsadministratie via Noaberkracht uitbesteed aan de gemeente Almelo. De kosten worden volgens de vaste verdeelsleutel van Noaberkracht toegerekend aan de gemeente (Dinkelland 56,35% en Tubbergen 43,65%). Beide gemeenten hebben te maken met een stijging van het aantal bijstandsclienten. Daardoor stijgen ook de kosten van uitvoering. Voor beide gemeenten is een extra bedrag nodig van € 66.000,--. Het totaal benodigde budget voor beide gemeenten komt daarmee uit op € 930.000,--. Het aandeel van Dinkelland hierin bedraagt € 524.000,--. Ten opzichte van de aanvankelijke raming betekent dit een stijging van € 37.000,--

Voor de kosten van de uitkeringen ontvangt de gemeente een vergoeding van het rijk. De zogenaamde BUIG uitkering. Deze vergoeding is gebaseerd op een objectief verdeelmodel. Een stijging of daling van het aantal bijstandsclienten in de gemeente heeft dus geen invloed op de hoogte van de rijksvergoeding. In september 2016 hebben wij de definitieve beschikking ontvangen van de BUIG uitkering voor 2016. De vergoeding komt uit op een bedrag van € 2.481.000,--. Ten

opzichte van het bedrag dat wij in het 1^e programmajournaal hebben opgenomen, is dit een meevaller van € 25.000,--.

Gelet op het te verwachten tekort over 2016 op de bijstandsuitkeringen zullen wij bij het rijk een aanvraag indienen voor de zogenaamde vangnetuitkering. Met deze uitkering wordt een deel van het tekort gecompenseerd. Voorwaarde voor het toekennen van de vangnetuitkering is dat er een plan wordt ingediend om het aantal bijstandsclienten terug te dringen. In de raadsvergadering van december zullen wij hierover een concreet voorstel aan u voorleggen.

Leerlingenvervoer

Voor leerlingevervoer is een extra bedrag nodig van € 33.000,--. Na mutatie bedraagt het totale budget voor het leerlingenvervoer € 512.000,--. Dit bedrag is inclusief een bedrag van € 8.000,-- voor eigen bijdrage.

De stijging van kosten wordt veroorzaakt door een toename van het aantal leerlingen in het leerlingenvervoer (woning – school vice versa). Onder woning wordt in dit geval ook de zorgboerderij verstaan, omdat een aantal kinderen uit leerlingenvervoer daar dag en nacht verblijft. Voor leerlingenvervoer geldt het verblijfsadres van het kind. Dit is anders dan in de Jeugdwet. Momenteel maken 17 leerlingen vanuit een zorgboerderij en gezinshuizen gebruik van het leerlingenvervoer. Wanneer het crisisplaatsing betreft, gaat de leerling in eerste instantie naar de school waar deze al staat ingeschreven. Dit is niet altijd de dichtstbijzijnde toegankelijke school voor deze leerling. Als de leerling voor een langere periode verblijft op deze locatie, wordt gezocht naar een 'natuurlijk moment' om de leerling over te plaatsen naar de voor de leerling dichtstbijzijnde toegankelijke school.

Andere oorzaken die kostenverhogend zijn:

- Het aantal kinderen die de Nederlandse taal niet beheerst, is gestegen. Het gaat in deze om tien leerlingen die vervoerd worden naar Het Palet (voormalige asielzoekersschool) in Almelo
- Meerdere scholen hebben de schooltijden aangepast. Dit heeft tot gevolg dat 'bestaande combinaties van scholen' in één bus niet meer mogelijk zijn

Heroriëntatie vrij toegankelijke voorzieningen

Als onderdeel van het project heroriëntatie maatschappelijke voorzieningen zijn verschillende (subsidie)budgetten samengevoegd tot één budget.

Van het budget heroriëntatie vrij toegankelijke voorzieningen wordt verwacht dat een bedrag van € 271.000,-- niet besteed wordt. Dit bedrag heeft betrekking op sociaal cultureel werk (€ 225.000,--), vrijwilligersbeleid (€ 32.000,--), jeugd en jongerenwerk (€ 14.000,--). Na deze mutaties bedraagt de aangepaste raming 2016 voor heroriëntatie maatschappelijke voorzieningen € 715.000,--.

Bedrijfsvoeringskosten nieuwe taken sociaal domein

De kosten van bedrijfsvoeringskosten voor de nieuwe taken wmo en jeugd maken onderdeel uit van de begroting van Noaberkracht en worden via de vaste verdeelsleutel (Dinkelland 56,35% en Tubbergen 43,65%) toegerekend aan de betreffende gemeente. De totale kosten voor 2016 zijn in het eerste programmajournaal begroot op € 927.000,-- voor beide gemeenten.

In het eerste programmajournaal is daarbij aangekondigd dat de kosten voor de bedrijfsvoering hoger uitkomen als verwacht. In de afgelopen periode is een analyse van het formatieplan uitgevoerd waaruit blijkt dat:

- de instroom hoger is als verwacht doordat we werken met korte contracten (om in te kunnen spelen om wisselende inkoop).
- de complexiteit van de casuïstiek zwaarder is als verwacht waardoor de urenbesteding ook hoger uitvalt.
- er nog meer taken overgezet moeten worden naar het voorliggende veld.
- de administratieve verwerking aanzienlijk meer tijd kosten, omdat digitale verwerking tussen aanbieders en met de SVB nog niet volledig verwerkt.

Voor de jaren 2016 en 2017 is op basis van deze analyse een realistische raming van de kosten gemaakt. De uitkomsten van deze analyse zijn aanleiding voor een uitgebreid onderzoek naar de huidige invulling van de organisatie ten opzichte van onze visie.

Voor 2016 is voor beide gemeenten voor de nieuwe taken een bedrag nodig van € 1.519.000,--. Ten opzichte van de raming in het 1^e programmajournaal 2016 een extra bedrag van € 592.000,--. Het aandeel van Dinkelland in het bijgestelde budget van € 1.519.000,-- bedraagt € 856.000,--. Ten opzichte van de oorspronkelijke raming een stijging van € 333.000,--.

4. Programma Omzien Naar Elkaar - vervolg -

2. Mutaties rijksvergoedingen

Rijksvergoeding drie D taken

Voor de zogenaamde drie decentralisatietaken op gebied van wmo , jeugd en participatiewet wordt een specifieke rijksvergoeding ontvangen. De vergoedingen voor de nieuwe wmo en de jeugdtaken zijn gebaseerd op een objectief verdeelmodel. De vergoeding voor de taken vanuit de participatiewet bestaat voor circa 95% uit een vergoeding voor de kosten van sociale werkvoorziening. De overige vergoeding is bestemd voor de kosten van de nieuwe wajongers en de kosten van begeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Op basis van de september circulaire 2016 bedragen de vergoedingen voor 2016:

vergoeding obv sept circulaire 2016 jr 2016

Dinkelland

bedragen x € 1000

jeugd	4.661
wmo	3.521
participatie	3.164
totaal	11.346

In het 1^e programmajournaal 2016 c.q. het raadspectief zijn de rijksvergoedingen voor 2016 gebaseerd op de decembercirculaire 2015. Ten opzichte van bedragen in de septembercirculaire 2016 leidt een en ander tot de volgende mutaties.

mutatie sept circ 2016 tov dec circ 2015 jr 2016

Dinkelland

bedragen x € 1000

jeugd	97
wmo	27
participatie	80
totaal	204

Overige mutaties rijksvergoeding taken sociaal domein

Naast de rijksvergoeding voor de drie D taken ontvangt de gemeente ook een specifieke vergoeding voor de zogenaamde oude Wmo taken. Op dit onderdeel is er ten opzichte van de december circulaire 2015 een stijging van afgerond € 27.000,--. Daarnaast ontvangt de gemeente met ingang van 2016 een specifieke vergoeding voor voorschoolse voorzieningen voor peuters van afgerond € 15.000,--. Aangezien deze bedragen nog niet verwerkt zijn in de begroting, moeten deze bedragen alsnog opgenomen worden. Beide bedragen komen ten gunste van de stelpost sociaal domein.

3. Nieuw beleid

In 2015 heeft uw raad een bedrag beschikbaar gesteld van € 150.000,-- voor het Stimuleringsfonds Sociaal Domein. Tot en met het 3^e kwartaal 2016 is hiervan ongeveer € 50.000,-- uitgegeven. De eerste initiatieven laten zien dat inwoners bereid zijn om zelf taken op te pakken op gebied van welzijn. Om initiatieven van inwoners maximaal de ruimte te bieden stellen wij voor om aan het stimuleringsfonds nog eens € 150.000,-- extra toe te voegen; waarmee het budget van het fonds uitkomt op € 300.000,--.

4. Herzien meerjarensaldo kaasstolp sociaal domein

Op basis van:

- mutaties bestaand beleid sociaal domein;
- mutaties rijksvergoedingen sociaal domein
- mutaties nieuw beleid sociaal domein

is de stand van de stelpost sociaal domein als volgt:

stand stelpost kaasstolp sociaal domein RP 2017	557
mutaties bestaand beleid	554
mutaties rijksvergoedingen	247
mutaties nieuw beleid	-150
Afboeking stelposten sociaal domein	21
stand stelpost kaasstolp sociaal domein 2016 na 2e PJ 2016	1.229

5. Bestemming saldo kaasstolp sociaal domein

Beleidslijn

Bij het opmaken van de jaarrekening wordt een positief saldo van de stelpost kaasstolp sociaal domein ten gunste geboekt van de algemene middelen. Een negatief saldo van de stelpost kaasstolp wordt ten laste geboekt van de algemene middelen.

Vanuit deze beleidslijn wordt voorgesteld om het bedrag van de stelpost sociaal domein van € 1.229.000,- over te hevelen naar de algemene middelen en mee te nemen bij het totaal resultaat van 2^e programmajournaal 2016.

Voorgesteld wordt om de begroting 2017 en volgende jaren aan te passen met een eerste begrotingswijziging door alle stelposten op €0 te zetten om zoveel mogelijk een te verwachten rekeningresultaat te presenteren

5. Programma Burger en Bestuur

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
BB	-205	0	0	0
Bijdrage Twentebedrijf	-30	0	0	0
Voorziening wethouders	-119	0	0	0
Doelgroepen beleid	-56	0	0	0
Saldo	-205	0	0	0

Bijdrage Twentebedrijf

De heroriëntatie op de samenwerking in Twente is afgerond per 1 januari 2016. De nieuwe gemeenschappelijke regeling Regio Twente is in werking getreden. In het eerste kwartaal van 2016 is met name ingezet op de nieuwe bestuurlijke inrichting van Regio Twente (samenstelling algemeen en dagelijks bestuur en structuur bestuurlijke overleggen). Het hier geraamde bedrag zijn de uitgaven voor het organisatorische deel van het Twentebedrijf.

Voorziening wethouders

Op basis van een nieuwe berekening welke is uitgevoerd door Raet blijkt dat de dotatie aan de voorziening zoals deze nu is opgenomen in de begroting met € 119.000 verhoogd dient te worden.

Doelgroepenbeleid

Het bestuur Noaberkracht en beide gemeenten hebben in 2016 besloten om doelgroepenbeleid uit te werken. Met doelgroepen wordt bedoeld mensen met een verminderde loonwaarde, die niet in staat zijn om zelfstandig het wettelijk minimumloon te verdienen.

Noaberkracht wil daarmee een maatschappelijke voorbeeldfunctie vervullen als sociale onderneming en met kracht invulling geven aan de taakstelling in het kader van Wet Banenafpraak

Het doelgroepenbeleid bestaat uit de volgende onderdelen:

- het realiseren van de zogenaamde "garantiebanen" (Wet Banenafpraak),
- het inventariseren welke gemeentelijke taken kunnen worden uitgevoerd door doelgroepen,
- het behouden van de bestaande werkgelegenheid voor doelgroepen (bijvoorbeeld de uitvoering beheer openbare ruimte),
- het hanteren van de regionale afspraken over Social Return On Investment bij inkoop en in onze relatie met maatschappelijke organisaties,
- het stimuleren van bedrijven om zich te laten certificeren als sociale onderneming en het certificeren van de bedrijfsvoeringsorganisatie Noaberkracht.

In 2017 zal het doelgroepenbeleid worden ingevoerd en zullen de eerste nieuwe dienstverbanden worden aangegaan. Resultaat van het doelgroepenbeleid is ook een vermindering van het aantal uitkeringsgerechtigden. In 2017 willen we de ervaringen met het aanbieden van werk aan doelgroepen monitoren en kijken of de doelstellingen worden behaald.

Voorgesteld wordt om de genoemde mutaties en het totaalbedrag hiervan ad. € 205.000,-- te onttrekken uit de algemene middelen.

6. Algemene middelen

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
AM	1.042	-12	-12	-12
Accountantskosten	-33	0	0	0
Algemene uitkering	384	0	0	0
Algemene uitkering verrekeningen 2015 en 2016	124	0	0	0
Dividend	54	0	0	0
Rente	114	0	0	0
OZB	89	0	0	0
Toeristenbelasting	-50	0	0	0
Verlaging raming kapitaallasten	92	0	0	0
Kleine verschillen	-13	-12	-12	-12
onvoorzien afboeken	35	0	0	0
Stelpost vervangingsinvesteringen	247	0	0	0
Saldo	1.042	-12	-12	-12

Accountantskosten

De accountantskosten vallen hoger uit, dan was verwacht. Dit is een gevolg van meerwerk met betrekking tot de jaarrekening 2015. Daarnaast worden de kosten structureel met € 16 verhoogd, in verband met aangepaste regelgeving vanuit de rijksoverheid. In de begroting van 2017 is dit bedrag reeds structureel geraamd.

Algemene uitkering

Het betreffen zowel de mutaties van de meicirculaire, waarover u bent ingelicht in het raadsbericht 2016-90 van 9 september, als de mutaties voortvloeiend uit de septembercirculaire. De laatstgenoemde mutaties worden in een apart raadsbericht toegelicht.

Algemene uitkering verrekeningen 2015 en 2016

De verrekeningen betreffen de eenheid lage inkomens. Deze eenheid is van 2.600 naar 2.700 gegaan. Dit betekend een hogere uitkering voor:

- 2015: € 60
- 2016: € 64

Dividend

Bij de verkoop van Essent aan RWE in 2009 is overeengekomen om een deel van de verkoopprijs niet direct uit te betalen aan de verkopende aandeelhouders (waaronder gemeente Dinkelland), maar te reserveren voor mogelijke claims van de koper. Deze reservering heeft plaatsgevonden in een soort escrow (geblokkeerde rekening), welke was ondergebracht in een daarvoor opgerichte Verkoop Vennootschap B.V. Onlangs was de claimtermijn verstreken en de resterende escrow vrijgevallen en uitbetaald. Voor Dinkelland is dit een bedrag van € 53.843.

Rente

Geraamde rente baten en -lasten voor de financiering zijn bij lange na niet nodig gebleken door lage rente stand en minder aangetrokken en uitgezette geldleningen. Daarnaast is hierin een bedrag van € 14 in begrepen, die betrekking heeft op de uitbetaling van Tranche C van de vordering, die de gemeente heeft op Enexis BV.

OZB

De oorzaak van de meeropbrengst OZB voor 2016 is gelegen in het feit, dat de areaaluitbreiding als gevolg van nieuwbouw en uitbreiding van woningen en bedrijfspanden alsmede het gereedkomen van enkele grote bouwwerken groter is geweest dan waarmee bij de raming van de opbrengst eind 2015 rekening is gehouden.

Toeristenbelasting

Door faillissement en sluiting van enkele bedrijven wordt ingeschat dat de raming van de toeristenbelasting bijgesteld dient te worden met € 50.000.

Kleine verschillen

Het betreffen diverse aanpassingen binnen de budgetten. Waarvan een aantal een structureel karakter dragen.

Verlaging geraamde kapitaallasten

In de begroting 2016 was reeds rekening gehouden met een onderuitputting van € 549. Daarnaast houden we rekening met naar verwachting van € 92 minder aan kapitaallasten, dan was geraamd. Het volgende overzicht laat zien hoe de € 92 tot stand is gekomen:

Omschrijving	Raming	Verwacht	Mutatie
Totaal Kapitaallasten	€ 6.510	€ 6.111	€ 399
Extra afschrijving Maatschappelijk nut	€ -836	€ -836	
Kapitaallasten na correctie	€ 5.674	€ 5.275	€ 399
<i>Verrekening met voorzieningen</i>			
Onderwijshuisvesting	€ -1.100	€ -996	€ -104
Afvalverwijdering	€ -45	€ -25	€ -20
Riolering	€ -1.445	€ -1.261	€ -184
Blijvend ten laste van het rekeningsaldo	€ 3.084	€ 2.993	€ 92

Onvoorzien afboeken en stelpost vervangingsinvesteringen

Daar het begrotingsjaar 2016 op zijn einde loopt zijn alle stelposten op € 0 gezet. Naar verwachting wordt hier door middel van een begrotingswijziging voor 2016 geen aanspraak meer op gemaakt. Dit is gedaan om zoveel mogelijk een te verwachten rekeningresultaat te presenteren.

Voorgesteld wordt om de genoemde mutaties en het totaalbedrag hiervan ad. € 1.042.000,-- toe te voegen de algemene middelen.

3. PROGRAMMA KRACHTIGE KERNEN

De leefbaarheid in onze kernen vindt de gemeente Dinkelland een groot goed. Wij realiseren ons echter ook dat de demografische ontwikkeling een forse impact heeft die niet te stoppen is. Dit krijgt gevolgen voor de voorzieningen in de kernen. Een vergrijzende bevolking brengt andere behoeften met zich mee. Voorzieningen in de kernen kunnen en mogen niet overwegend afhankelijk worden van overheidssubsidies. Wij willen dan ook investeren in levensvatbare initiatieven die de leefbaarheid in stand kunnen houden. Alleen zo blijven kernen aantrekkelijk voor alle groepen uit onze samenleving.

De leefbaarheid zit vooral in de sociale cohesie en de activiteiten die een gemeenschap met elkaar onderneemt en niet in de 'stenen'. Juist op dit vlak willen wij een impuls geven en dagen wij de kernen uit om initiatieven te ontplooiën. Daarbij moeten we ook zuinig zijn op onze traditionele evenementen en gebruiken. Daar waar mogelijk ondersteunt de gemeente de organisatie en versimpelt ze in elk geval de regelgeving. Ook ontmoetingsplaatsen zoals jongerenketen en jongerencarnaval hebben hun maatschappelijke betekenis bewezen en verdienen waardering. Sport, vooral door en voor jongeren, vormt ook een factor van betekenis.

Een nieuw perspectief op leefbaarheid brengt met zich mee dat voorzieningen goed bereikbaar moeten zijn, zowel fysiek, digitaal als mobiel. Dit geldt voor zowel inwoners van de kernen als voor inwoners van het buitengebied. Aanwezigheid van een voorziening in een kern is niet altijd vereist, digitale ontsluiting wel. Daar waar concentratie van voorzieningen in de nabijheid de toekomstbestendigheid verhoogt, heeft dat onze voorkeur. Logischerwijs is die concentratie dan vooral in de verzorgingskernen.

In het kader van leefbaarheid blijft noaberschap voor ons een vaste waarde. Wij willen de noaberschap inzetten en ondersteunen om mensen zo lang mogelijk thuis te kunnen laten wonen: 'samen oud worden'.

7. Thema Wonen en Vastgoed

Toelichting

Herontwikkelen

Bij herontwikkelen kijken we zowel naar de plek als naar de opgaven die eraan gerelateerd zijn, bijvoorbeeld ontwikkeling in leegstand of vergrijzing van de bevolking. Hier is participatie van belanghebbenden en marktpartijen vanzelfsprekend.

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Afstoten gemeentelijk vastgoed	G	G	G

Toelichting op planning

Conform gestelde planning. Doelstelling is om het vastgoed binnen de huidige raadsperiode af te stoten.

Stand van zaken

De inspanningen om vastgoed af te stoten worden voortgezet. De Julianaschool is tijdelijk uit de verkoop gehaald vanwege de huisvesting van statushouders. Er resteren nu nog vier locaties die verkocht moeten worden, te weten 't Klooster Ootmarsum, (voormalige) Groenbouw Denekamp, (voormalig) Boerderij Aveskamp Denekamp en Walstraat 2 Ootmarsum. Daarbij nemen we de extra taakstelling op ons om 'n Emter te Ootmarsum af te stoten, mits daarvoor een duurzame herinvulling wordt gevonden.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Centrumplan Weerselo (Gebiedsontwikkeling 3.0)	G	G	G
--	---	---	---

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

In september van dit jaar is tijdens een inloopavond de eindversie van de kansenkaart aan de inwoners gepresenteerd. Voorafgaand daaraan is door omwonenden van het centrumgebied de 'Tafel van Weerselo' onthuld. Deze tafel, gemaakt in Weerselo met daarop de laatste versie van de kansenkaart, dient als ontmoetingsplek en ter bevordering van betrokkenheid bij de plannen. Er is sprake van een groeiend vertrouwen bij de bevolking. De kansenkaart is eveneens aan het college gepresenteerd; het college heeft hierop instemmend gereageerd. Momenteel wordt gewerkt aan de verdere uitwerking van diverse onderdelen van de kansenkaart binnen het door uw raad vastgestelde handelingskader. Een belangrijk aspect daarin is dat de Weerselose samenleving meer actief aan zet komt om benoemde kansen uit te werken. De planning is erop gericht om medio 2017 te starten met de herinrichting van het openbaar gebied. Daarnaast verwachten wij dat de gesprekken over een mogelijke vestiging van de supermarkt op de locatie van het gemeentehuis nog dit jaar leiden tot een principekeuze. Met het bibliotheekbestuur en school vindt overleg plaats over een mogelijke verplaatsing van de bibliotheek naar de school.

Toelichting financieel

Past vooralsnog binnen de financiële kaders.

Herontwikkelen Commanderie terrein	G	G	G
------------------------------------	---	---	---

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

Op 1 december 2016 openen Brouwerij Othmar, gasterij Oatmossche, en het Openluchtmuseum haar deuren in het nieuwe Commanderiegebied. In juni hopen wij de werkzaamheden met betrekking tot de vijvers en het herinrichten molenbeek af te ronden. Bestemmingsplan Stadsweide is vastgesteld en ligt t/m 18 november ter inzage. Binnenkort wordt het woonprogramma opgesteld met inachtneming van de ladder van duurzame verstedelijking en zullen we een start gaan maken met 3 bestemmingsplannen.

1. Woningbouw voormalige gemeentewerf Ootmarsum,
2. Drie kavels perceel Wientjes Commanderieplein
3. Zeven kavels Commanderiestraat.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Invulling geven aan
Kloostercomplex
Ootmarsum

G	G	G
---	---	---

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

Na het beschikbaar stellen van het investeringskrediet door de Raad is er inmiddels een start gemaakt met de sloopwerkzaamheden in het Klooster. Daarnaast zijn er gesprekken ingepland met alle mensen die geïnteresseerd zijn in de appartementen en/of de overige ruimten in het Klooster.

Toelichting financieel

Het raadsbesluit van april is de financiële basis voor de realisatie in de jaren 2016 t/m 2018.

Toelichting

Huisvesten

We weten wat er speelt in de markt en faciliteren de vraag in ons beleid. Doelgroepen krijgen hierin speciale aandacht. Wij nemen verantwoorde keuzes als oplossingen nodig zijn. Wij treden de markt tegemoet en brengen potentiële kopers in de positie om snel en continue over te gaan tot de aankoop van een kavel. We zetten extra in op de naamsbekendheid en marketing van onze kavels onder andere door de website www.wonenindinkelland.nl.

Wat doen we daarvoor?

Bestemmingsplannen vaststellen die voorzien in woningbouwlocaties

Tijd (indicator)

G

Kwaliteit (indicator)

G

Geld (indicator)

G

Toelichting op planning

Continu proces.

Stand van zaken

Voor elke kern wordt in het verlengde van de woonvisie de behoefte inzichtelijk gemaakt. Aan de hand van de behoefte wordt zowel de gemeentelijke opgave als de particuliere opgave voor de komende jaren op elkaar afgestemd. Daarbij werken we samen met de dorpsraden, buurtmannen en -vrouwen en lokale aannemers en ontwikkelaars. In de kernen Lattrop en Saasveld is deze samenwerking en afstemming al tot stand gebracht. Onze ambitie is om voor elke kern gezamenlijk de opgave te bepalen.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Initiatieven ontplooiën die tot
 beweging leiden in de
 woningmarkt

Toelichting op planning

Het betreft een continu proces, waarin inspanningen worden afgerond en nieuwe inspanningen zich aandienen.

Stand van zaken

We blijven inzetten op de afstemming tussen behoefte en aanbod. De vaststelling van de regionale woonvisie en gemeentelijke woonvisie zijn hierin belangrijke pijlers. Daarnaast maken we met de corporatie prestatieafspraken. De vastgestelde nota Inbreidingslocatie biedt voor kleinschalige herontwikkelingsinitiatieven in de kernen ruimte voor ontwikkelaars om kleinschalige woningbouwplannen sneller van de grond te krijgen. Wat betreft doelgroepen blijven we starters aan de onderkant van de markt bedienen met startersleningen (2017).

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Nieuwe prestatieafspraken
 woningbouwcoöperatie

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

Op 12 september 2016 vond tussen de Stichting Mijande Wonen, de Stichting Huurdersraad Mijande Wonen en de gemeente Dinkelland de ondertekening plaats van de Raamovereenkomst Prestatieafspraken Gemeente Dinkelland 2016-2020. Deze raamovereenkomst wordt tussen deze betrokken partijen jaarlijks uitgewerkt in concrete prestaties en activiteiten voor het komende jaar in de zogeheten "Jaarschijf Prestatieafspraken Gemeente Dinkelland. De jaarschijf voor 2017 wordt in oktober 2016 afgerond.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Regionale
 Woonvisie/woonafspraken

Toelichting op planning

Conform gestelde planning. De woonafspraken hebben een geldigheidsduur van vijf jaar, namelijk van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2020. Het programmeringsdocument beslaat de periode van 2015 tot en met 2024 (tien jaar).

Stand van zaken

Na de ondertekening van de woonafspraken worden de diverse zaken uit die afspraken in uitvoering genomen. Een belangrijk punt daarbij is de monitoring van die afspraken. Zo wordt het op het gebied van de ruimtelijke plannen en planmonitor gehanteerd. Voor wat betreft de aantallen te bouwen woningen zijn de uitkomsten van de zogeheten Primosprognoses van belang. Over de uitkomsten van de Primosprognose 2016 vindt dit jaar verdere afstemming plaats tussen provincie en gemeenten.

Toelichting financieel

Wordt binnen de financiële kaders uitgevoerd.

Vaststellen gemeentelijke
 Woonvisie

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

De Woonvisie 2016+ is op 11 juli 2016 vastgesteld door de gemeenteraad. Voor de monitoring en eventueel bijstelling van zaken zal er tweejaarlijks een Uitvoeringsnota woningbouw worden opgesteld. De eerste nota zal in 2017 verschijnen. De raad wordt daarmee onder andere geïnformeerd over de voortgang van de woningbouw en de aanpassingen in de planning.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Op het gebied van wonen plaatsen wij de demografische ontwikkelingen centraal. Deze bieden geen ruimte voor ontwikkeling van nieuwe wijken en plannen. De verkoop van de huidige (en in voorbereiding zijnde) kavels is al een enorme opgave. Wij blijven hiervoor inzetten op flexibiliteit en marktconforme prijzen.

Wij willen de ontwikkeling van de woonvisie en de detailhandel combineren. Een compact centrum met in de periferie kleinere woonunits die vooral geschikt zijn voor de 'nieuwe' senioren en voor startende jongeren.

Ontwikkelingen

Impactanalyse Omgevingswet

Resultaat: groen

De impactanalyse is afgerond. Uit de impactanalyse is gebleken dat de invoering van de omgevingswet het beste tot stand komt als dit leidt tot een algehele transformatie naar een meer integraal gerichte en faciliterende organisatie. De benodigde kaders en middelen om dit vorm te geven worden uitgewerkt.

Tijd: groen

Conform gestelde planning.

Geld: groen

De financiële kaders worden uitgewerkt.

8. Thema Mobiliteit en Bestendigheid

Binnen dit thema zetten wij in op behoud van volhoudbare structuren. Deze hebben betrekking op alle onderdelen van dit thema: verplaatsen, stromen en bestendigen.

Mobiliteit en verkeersveiligheid hebben veel raakvlakken, beïnvloeden elkaar op vele manieren en bijna iedereen heeft er een mening over. Mobiliteit is van iedereen, maar is tegelijk ook voor een groot deel ieders eigen verantwoordelijkheid.

Bij krachtige kernen hoort een goed en veilig wegennet voor de bereikbaarheid, maar ook verkeersveilig gedrag van weggebruikers. Er is de afgelopen decennia veel geïnvesteerd in mobiliteit en verkeersveiligheid. Wat we bereikt hebben willen we graag in stand houden en waar mogelijk willen we verder ontwikkelen en uitbreiden.

Een goede bereikbaarheid en het terugdringen van het aantal verkeersslachtoffers blijft voor ons prioriteit houden. Speerpunt is en blijft de veiligheid van kwetsbare verkeersdeelnemers zoals fietsers, senioren en gehandicapten. Landelijke richtlijnen, regionale afspraken en het gemeentelijk beleid vormen de basis voor de ontwikkeling en inrichting van verkeersvoorzieningen.

Wij hebben de ambitie om meer inhoud te geven aan het thema duurzaamheid. De focus zal worden verbreed van wat nu vooral energiemaatregelen betreft naar het verbreden van duurzaamheid naar People, Planet, Profit (3P's), of zoals in dit kader eerder genoemd Gemak, Gewin en Genot. Nader afbakenen moet nog gebeuren, om te zorgen dat we kunnen komen tot een doelgerichte aanpak die alle programma's raakt. De hiervoor nodige middelen willen wij financieren met de hierboven genoemde aangegeven proces- en programmagelden voor het uitvoeren van specifieke ambities uit het coalitieprogramma.

Ontwikkelingen

2e fase Dusinksweg

Resultaat: groen

Het voorbereidingstraject voor Dusinksweg fase II is gestart. Er wordt overlegd met de partners uit de samenleving, er worden diverse onderzoeken uitgevoerd en de procedure voor het wijzigen van het bestemmingsplan wordt gestart. In het najaar van 2016 spreken we met de grondeigenaren over de grondvererving.

Tijd: groen

De voorbereiding is gestart en naar verwachting kan de uitvoering eind 2017 beginnen, mits processen voor procedures en vergunningen tijdig kunnen worden afgerond.

Geld: groen

Binnen de majeure projecten zijn middelen gereserveerd voor het project.

Afvalwaterinjectie in lege gasvelden

Resultaat: groen

Het productiewater van de oliewinning in Schoonebeek wordt geïnjecteerd in lege gasvelden in Twente. De verplichte evaluatie en her-afweging van de afvalwaterinjectie is door de onrust vervroegd uitgevoerd. De begeleidingscommissie heeft erop toegezien dat de zorgen en vragen die leven op een goede manier in het onderzoek worden betrokken. Doel is dat er een weloverwogen keuze wordt gemaakt in de manier waarop het afvalwater wordt verwerkt.

Tijd: groen

Eind juni is de tussenrapportage van de her-afweging met een vijftal alternatieven gepubliceerd. Door commissie Mer, Deltares en TUDelft zijn hierop adviezen aan de minister uitgebracht. Begin oktober 2016 is door het ministerie in een bestuurlijk overleg de mening van de regio gevraagd. Vervolgens zullen vier alternatieven tot in detail worden uitgewerkt en vergeleken met de huidige methode van verwerking van het productiewater. De minister verwacht aan het eind van 2016 een besluit te nemen over de toekomst van de injectie van het productiewater in Twente.

Middelen: groen

De kosten voor de advisering en uitvoering van de onderzoeken worden gefinancierd door de NAM, het Ministerie van Economische Zaken en de provincie.

Aanpak verwijdering asbestdaken

Resultaat: groen

Per 1 januari 2024 geldt er in Nederland een verbod op asbestdaken. De provincie wil samen met de gemeenten de bedrijven, agrariërs en particulieren stimuleren om asbest voor 2024 te verwijderen van de daken. De provincie heeft voor de gemeenten in Overijssel een asbestinventarisatie uitgevoerd op de bedrijventerreinen en bij agrariërs in het buitengebied. Uit deze resultaten blijkt, dat er op de bedrijventerreinen in Dinkelland in totaal circa 8.000 m² asbest aanwezig is. Op de

agrarische bebouwing is 44 ha asbest aanwezig.

Tijd: groen

Momenteel worden door de provincie aan de hand van luchtfoto's de particuliere woningen met asbest in beeld gebracht. De mogelijkheden voor het gratis inleveren van asbest bij het afvalbrengpunt worden uitgewerkt. Ook wordt nader onderzocht of de inzet van een duurzaamheids-, stimulerings- en/of asbestlening voor asbestdaken er aan bij kan dragen, dat de eigenaren gestimuleerd worden om de asbestdaken te verwijderen. Eind 2016-begin 2017 zal er een voorstel aan de raad voorgelegd worden.

Middelen: groen

Tot nu toe zijn er geen kosten verbonden aan dit project.

Ontwikkelingen Openbare Ruimte

Sanering Diepengoor

Resultaat: groen

In de afgelopen maanden is de sanering van de voormalige vuilstortlocatie Diepengoor in Denekamp uitgevoerd. Door deze sanering en bijkomende werkzaamheden is weer een veilige leefomgeving ontstaan, hebben we de waterhuiskundige situatie kunnen verbeteren en een stukje wegenonderhoud kunnen uitvoeren/combineren.

Tijd: groen

Project verloopt volgens planning

Geld: rood

Hoewel de werkzaamheden nog niet zijn afgerond, in het najaar moet het groen nog worden aangeplant, verwachten wij op dit moment een overschrijding van het beschikbare budget van circa € 65.000.

Wegenonderhoud

Resultaat: groen

Budgettaire problemen, zoals vermeld in het eerste programmajournaal, zijn opgelost. Daarop zijn de geplande werkzaamheden uitgevoerd.

Tijd: groen

De geplande werkzaamheden zijn uitgevoerd.

Geld: groen

De werkzaamheden zijn uitgevoerd binnen het budget.

Afronding herinrichting centrum Denekamp

Resultaat: groen

Vanaf 2011 zijn de herinrichtingswerkzaamheden op de Nordhornsestraat/Eurowerft, Vledderstraat/Ootmarsumsestraat/Grotestraat/Brinkstraat en de parkeerplaats Steunebrink in fases uitgevoerd. De werkzaamheden zijn inmiddels grotendeels afgerond. Het laatste stuk dat heringericht moet worden is de Brinkstraat tussen de Julianastraat en de Ootmarsumsestraat, waarbij de uitstraling gelijk zal zijn aan die van de Vledderstraat.

Tijd: groen

Momenteel wordt tussen de Vledderstraat en de Brinkstraat nog gebouwd door de woningstichting. Nadat deze werkzaamheden zijn afgerond en het bouwverkeer hiervoor niet meer door de Brinkstraat hoeft te rijden, wordt de Brinkstraat heringericht. De herinrichting staat voor het voorjaar 2017 gepland.

Geld: groen

Naar aanleiding van de melding in het eerste programmajournaal is in het budget voorzien.

Bijdrage Duurzaam Veilig-projecten verkeersveiligheid

Doordat de "Verkeer en vervoer"-taken van de Regio Twente naar de Provincie Overijssel zijn overgegaan, is de financiële afhandeling van verkeersveiligheidsprojecten uit het verleden nagelopen. Hieruit bleek dat er nog beschikte subsidies uit de periode 2009-2013 niet zijn afgerekend. De provincie heeft ons in de gelegenheid gesteld deze alsnog af te rekenen en de gemeente maakt aanspraak op circa € 369.000. Ook de afhandeling van financiële bijdragen vanaf 2014 gaat plaatsvinden.

Onkruidbestrijding

Vanaf 1 januari 2016 is het verboden om chemische bestrijdingsmiddelen te gebruiken op verhardingen. Het onkruid moet op andere wijze bestreden worden. Er wordt meer geveegd en het onkruid wordt weggebrand. Dit gebeurt voor een groot deel machinaal maar op plekken waar dit niet mogelijk is wordt er handmatig gebrand. Voor de onkruidbestrijding op verhardingen is er in 2016

een extra bedrag geraamd van € 45.000. Dit bedrag blijkt niet toereikend te zijn. De inschatting is dat het budget voor de onkruidbestrijding op verharding met € 20.000 verhoogd moet worden.

Toelichting

Bestendigen

In de afgelopen periode zijn diverse initiatieven vanuit de samenleving ondernomen op het gebied van duurzaamheid. Het welslagen van dergelijke maatschappelijke initiatieven is in belangrijke mate afhankelijk van de drie criteria 'gemak, gewin en genot'. Vooral op deze criteria zullen wij onze eigen rol laten aansluiten. Onze rol zal vooral bestaan uit regisseren, faciliteren en verbinden.

Daarnaast zien wij voor onszelf een rol waar het gaat om voorlichten, stimuleren, het verminderen van formele belemmeringen en verwijzen naar subsidiemogelijkheden. Waar mogelijk gaan wij het goede voorbeeld geven en ons aansluiten bij initiatieven vanuit de samenleving. Wij hanteren daarbij wel het principe van Twentse nuchterheid.

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Initiatieven voor duurzaamheid	G	G	G

Toelichting op planning

Conform de planning start de uitwerking van de speerpunten in 2016. De Energie Prestatie Adviezen worden in 2017 opgesteld voor de gemeentelijke gebouwen. Met de verduurzaming van woningen, het Energieloket, het verduurzamen van openbare verlichting en het maximaliseren van recycling van afvalstromen is gestart.

Door de steeds snellere ontwikkelingen rond elektrische laadpalen zijn we nog niet tot uitvoering overgegaan, maar gaan dit alsnog in het laatste kwartaal van 2016 doen.

Stand van zaken

Met de uitwerking van de speerpunten uit het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid is gestart, waaronder het verduurzamen van de gemeentelijke woningvoorraad, het maximaliseren van de recycling van afvalstromen, het verduurzamen van de openbare verlichting en het milieuvriendelijk bestrijden van onkruid in de openbare ruimte. Een van de speerpunten is ook het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed, waardoor voor alle gemeentelijke gebouwen Energie Prestatieadviezen worden opgesteld.

Toelichting financieel

Voor het opstellen van de Energie Prestatie Adviezen voor gemeentelijke gebouwen worden in de begroting 2017 middelen gereserveerd. Het uitvoeren van de verbeteringsmaatregelen zelf wordt gedaan binnen het Meerjaren onderhoudsprogramma gebouwen (MOP).

Initiatieven voor energiebesparing	G	G	G
------------------------------------	---	---	---

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

Aan de hand van de Overijsselse Aanpak 2.1 2016-2020 wordt het Energieloket voortgezet. De Stichting Duurzaam (t)huis Twente speelt een belangrijke rol. Inwoners worden gestimuleerd om hun woningen energetisch te verbeteren. Sportverenigingen en overige maatschappelijke voorzieningen hebben de mogelijkheid advies in te winnen om hiermee de accommodaties te verduurzamen.

Uitgangspunt van de Overijsselse Aanpak 2.1 is dat de informerende rol die de overheid tot nu toe heeft ingenomen dient te worden overgenomen door het bedrijfsleven.

Toelichting financieel

Subsidie van de provincie bedraagt € 15.000 per jaar in de periode 2016 tot 2020 (4 jaar).

Led-straatverlichting G G G

Toelichting op planning

Uitvoeringsplan is in uitvoering.

Stand van zaken

In 2015 is het beleidsplan Verlichten Openbare Ruimte vastgesteld. Onderdeel van dit beleidsplan is het vervangen van armaturen en lichtmasten. De uitvoeringsperiode duurt 10 jaar. Bij vervanging van armaturen zal in eerste instantie in woongebieden ledverlichting worden toegepast.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Uitvoeringsplan duurzaamheid G G G

Toelichting op planning

Met de uitvoering van het Uitvoeringsplan Duurzaamheid is gestart.

Stand van zaken

De uitvoering van het Uitvoeringsplan Duurzaamheid is gestart. Het Uitvoeringsplan bestaat uit 12 speerpunten. We hebben de gemeenteraad eind september 2016 per brief geïnformeerd over de voortgang van de speerpunten. Daarin is de stand van zaken beschreven en –waar relevant- de besluiten die inmiddels zijn genomen en de acties die in gang zijn gezet.

Te noemen zijn onder andere het betrekken van meer duurzame varianten bij de vervanging van gemeentelijke voertuigen, de implementatie van het aspect duurzaamheid bij aanbestedingen, afspraken over afvalscheiding in het gemeentehuis, de start van het initiatief Duurzaam (t)huis Twente, de vervanging van de openbare verlichting en een meer milieuvriendelijke wijze van onkruidbestrijding.

Daarnaast sluiten we aan bij initiatieven uit het bedrijfsleven en de samenleving, waarbij een regionaal convenant voor het gebruik van duurzaam beton en een initiatief van Cogas voor een gezamenlijke duurzame toekomst actueel zijn. We onderzoeken nu de mogelijkheid en de wijze waarop we hieraan gaan deelnemen. In NOT-verband worden verkenningen uitgevoerd naar gemeente overstijgende initiatieven, zoals grootschalige energieopwekking.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Toelichting

Stromen

Ambitie van de gemeente is om de hoeveelheid restafval met ongeveer 75 procent te verminderen in 2030 tot 50 kilo per inwoner per jaar. Tegelijk moeten de kosten voor de inwoner lager worden.

Wat doen we daarvoor?

Initiatieven voor een reductie van de hoeveelheid restafval en wijzigen van het inzamelsysteem Tijd (indicator)
G Kwaliteit (indicator)
G Geld (indicator)
G

Initiatieven voor een reductie van de hoeveelheid restafval en wijzigen van het inzamelsysteem

Toelichting op planning

De planning is gehaald, waaronder de invoering van de PMD-container voor plastic, metaal en drankkartons. De evaluatie van het afvalbeleid wordt conform de planning in het vierde kwartaal

verwacht.

Stand van zaken

Het afvalbeleidsplan is geïmplementeerd. Het aandeel restafval is conform verwachting gedaald en het aandeel GFT en PMD (plastic, metaal, drankkartons) is toegenomen. Per 1 juli 2016 is de container voor PMD ingevoerd. De evaluatie van het afvalbeleid is gestart en het resultaat wordt in het vierde kwartaal verwacht.

Toelichting financieel

De invoering van het Afvalbeleidsplan is iets goedkoper geweest dan geraamd. Daarover is de gemeenteraad eerder geïnformeerd. Dat de invoering in financieel opzicht iets gunstiger is verlopen, is onder meer het resultaat van het aandeelhouderschap van ROVA, omdat zij veel werkzaamheden binnen de bestaande organisatie en expertise voor de gemeente hebben uitgevoerd.

Initiatieven voor het verbeteren van het watersysteem

G	G	--
---	---	----

Toelichting op planning

Over het onderwerp wordt overleg gevoerd tussen het waterschap en de gemeente(n).

Stand van zaken

De samenwerking met Provincie Overijssel en Waterschap Vechtstromen wordt voortgezet. De eventuele overdracht van watergangen aan de gemeente (onderhoud en beheer) is nog onderwerp van overleg (project Omvang en onderhoud watersysteem).

Toelichting financieel

Dit is in 2016 niet aan de orde.

Toelichting

Verplaatsen

Wij streven naar goede bereikbaarheid voor onze kernen. We willen deze bereikbaarheid in goede balans brengen met leefbaarheid en veiligheid. Goede wegverbindingen zijn belangrijk, zowel voor het auto- als fietsverkeer en het openbaar vervoer. Onze openbare ruimte moet veilig en doelmatig zijn. De weginfrastructuur moet 'duurzaam veilig' zijn. Wij toetsen dit aan gemeentelijk beleid en landelijke richtlijnen. Er gebeuren nog te veel ongevallen met ernstige verkeersslachtoffers. Door maatregelen op het gebied van zowel de infrastructuur als het verkeersgedrag willen we een substantiële daling van het aantal ernstige verkeersslachtoffers realiseren. Speciale aandacht is er voor kwetsbare weggebruikers. Zij moeten veilig en zelfstandig hun weg kunnen vinden in het verkeer. Daarvoor zijn soms extra voorzieningen nodig. Voor fietsers is extra aandacht binnen het kader van de Beleidsimpuls fietsverkeer. Daarin wordt het kader voor een veilig fietsbeleid geschetst, en zijn ook enkele voorstellen voor infrastructurele maatregelen aangegeven.

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Initiatieven realiseren om de verkeersveiligheid te verbeteren	G	G	G

Toelichting op planning

De gemeentelijke activiteiten lopen conform de planning.

Stand van zaken

De quick scan voor onveilige wegen en kruispunten is gestart en het resultaat wordt later dit jaar gepresenteerd.

Aan het voorstel voor het wijzigen van de voorrangregeling voor fietsers op rotondes binnen de bebouwde kom wordt gewerkt. De uitvoering van de maatregelen is in 2017 voorzien. Binnen de beleidsimpuls fietsverkeer wordt in 2016 de veiligheidssituatie voor fietsers onderzocht. De aanbevelingen hebben deels een algemeen karakter, maar ook eventuele onveilige kruisingen en trajecten komen specifiek in beeld.

De projectgroep die een voorstel voor de herinrichting van de kruisingen met de Churchillstraat in Denekamp gaat ontwikkelen, is gestart. De dorpsraad, school, omgeving en andere partijen worden bij het proces betrokken. Met de uitvoering kunnen we naar verwachting in het voorjaar van 2017 starten.

Het jaarlijks programma voor permanente verkeerseducatie wordt uitgevoerd. Provincie Overijssel voert in 2017 maatregelen uit op de Vliegveldstraat in Deurningen, en niet meer in 2016 zoals eerder door de provincie was aangegeven. Het uitstel heeft te maken met de eigen planning van de provincie, in relatie tot andere werkzaamheden in de omgeving, en daar heeft de gemeente geen invloed op.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Initiatieven realiseren voor een goed parkeersysteem G G G

Toelichting op planning

Er zijn in 2016 binnen het thema Mobiliteit & Bestendigheid geen maatregelen of onderzoeken voorzien. Bouwplannen en ontwikkelingen worden getoetst aan het parkeerbeleid.

Stand van zaken

Er zijn in 2016 binnen het thema Mobiliteit & Bestendigheid geen maatregelen of onderzoeken voorzien. Bouwplannen en andere ontwikkelingen worden getoetst aan het parkeerbeleid.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Initiatieven voor het verbeteren van de bereikbaarheid / doorstroming G G G

Toelichting op planning

In het najaar van 2016 verwachten wij dat besluiten worden genomen over de volgende stappen in het proces van de Rondweg Weerselo.

Stand van zaken

Ten behoeve van het project Rondweg Weerselo werken we nauw samen met de provincie Overijssel. We streven ernaar in het najaar van 2016 stukken gereed te hebben voor besluitvorming over de volgende stappen.

Het proces voor de realisatie voor de Dusinksweg fase II is gestart. Meer informatie is gegeven onder het thema Mobiliteit & Bestendigheid.

Toelichting financieel

Binnen de majeure projecten zijn middelen gereserveerd voor de Dusinksweg fase II en het gemeentelijk aandeel in de kosten van de Rondweg Weerselo.

9. Thema Maatschappelijke Voorzieningen

Toelichting

Samenbrengen en

Ontwikkelen

Mensen en functies beter samenbrengen en gericht faciliteren bij ontwikkelingen. Wij zien gebiedsvertegenwoordigers als onmisbare partners, waarmee wij maatschappelijke effecten in de samenleving willen bereiken. Kernraden nemen daarbinnen een positie in, maar daarnaast willen wij ook zeker in overleg met vertegenwoordigers van specifieke doelgroepen, zoals sporters, senioren, jongeren, enz., om de overheidsparticipatie te maximaliseren. Ook zijn wij in gesprek met de bibliotheek en het muziekonderwijs over hoe hun prestaties bijdragen aan de maatschappelijke effecten die we willen bereiken. Wij willen aansluiten bij de kracht en de initiatieven uit de samenleving. Continue gaan wij daarbij de rol van de overheid overwegen.

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Herziening sportnota 2008	G	G	G

Toelichting op planning

De planning is dat we de raad hierover eind 2016 een voorstel sturen.

Stand van zaken

De kaders voor het sportaccommodatiebeleid (sportnota) in Dinkelland 2008 worden herzien.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Initiatieven gefaciliteerd uit de samenleving (op verzoek van samenleving, alleen faciliterend)	G	G	G
---	---	---	---

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

Wij ondersteunen de samenleving zo veel mogelijk bij projecten die ze zelf initiëren. Op dit moment speelt een aantal initiatieven waarin wij faciliteren, zoals de gymzalen in Tilligte en Lattrop.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Nieuwe basisschool Rossum	G	G	G
---------------------------	---	---	---

Toelichting op planning

Loopt conform planning. In de herfstvakantie wordt de nieuwe school in gebruik genomen.

Stand van zaken

De bouw van de nieuwe basisschool in Rossum is bijna afgerond.

Toelichting financieel

Er is sprake van meer- en minderwerk, maar we blijven binnen de beschikbare middelen.

Nota monumentenbeleid	G	G	G
-----------------------	---	---	---

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

De aanvankelijke opdracht voor 2015 om te komen tot een nieuwe monumentennota is in 2015 vervallen. De bepalingen met betrekking tot monumenten worden in de te wijzigen Omgevingswet opgenomen. Deze wet zal naar verwachting in 2018 in werking treden. De implementatie zijn wij aan het voorbereiden en hier komen wij op terug.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Prestatieafspraken met bibliotheek G G G

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

De bibliotheek Dinkelland heeft een toekomstvisie gemaakt. De door de raad vast te stellen kaders zijn in concept gereed. Beide zijn richtinggevend voor de prestatieafspraken vanaf 2017.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Samenlevingsprocessen, participatie en leefbaarheid (Mijn Dinkelland 2030!) G G G

Toelichting op planning

Wanneer we inwoners zelf willen laten nadenken over hun toekomst, moeten we hen daarvoor de tijd geven. Dat betekent dat we moeten afstappen van een tijdsplanning en hen zelf het tempo moeten laten bepalen en hen als gemeente daarin moeten volgen.

Stand van zaken

De processen in de verschillende kernen zijn gestart, waarbij wij aansluiting vinden bij bestaande initiatieven. Elke kern heeft haar eigen tempo en intensiteit.

Toelichting financieel

Er is een aantal uitgaven gedaan voor het proces, we blijven binnen het beschikbare budget.

Twee uitgevoerde dorpsplannen G G G

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

In Tilligte en Agelo zijn verschillende werkgroepen aan de slag om de Dorpsplan Plus-agenda uit te voeren. In Tilligte werken vele vrijwilligers aan de bouw van een nieuwe gymzaal en de aanleg van wandelroutes. In Agelo is het plan voor de verfraaiing van Agelo afgerond.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Uitvoering scenario onderwijshuisvesting Denekamp G G G

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

Met de vaststelling van het rapport Samen Scholen 2030 werd duidelijk dat voor de kern Denekamp scenario's ontwikkeld moeten worden op het gebied van onderwijshuisvesting. Er is een projectgroep ingesteld, waarvan ook de schoolbesturen onderdeel uitmaken, om een advies voor te bereiden. Dit advies is in concept gereed.

Toelichting financieel

We volgen de financiële kaders van het rapport Samen Scholen 2030.

Toelichting

**Toekomstbestendige
& bereikbare
voorzieningen**

Een nieuw perspectief op leefbaarheid brengt met zich mee dat voorzieningen goed bereikbaar moeten zijn, zowel fysiek, digitaal als mobiel. Dit geldt voor zowel inwoners van de kernen als van het buitengebied. Aanwezigheid van een voorziening in een kern is dus niet altijd vereist, digitale ontsluiting wel. Daar waar concentratie van voorzieningen in de nabijheid de toekomstbestendigheid verhoogt, heeft dat onze voorkeur. Logischerwijs is die concentratie dan vooral in de verzorgingskernen.

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Beleidsdocumenten waarin toekomstige rol gemeente is vastgelegd	G	R	G

Toelichting op planning

Conform planning wordt dit in 2016 afgerond.

Stand van zaken

Als basis voor de rolbepaling maatschappelijk vastgoed is al het maatschappelijk vastgoed geïnventariseerd. De inventarisatie is afgerond. Tijdens een themabijeenkomst van uw raad in maart 2016 is de voorgestelde rolbepaling besproken. De discussie daarover is aanleiding om dit voorstel niet verder ter besluitvorming voor te leggen, maar in het proces Mijn Dinkelland 2030! met de samenleving te delen.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Nota voor nieuwe kaders voor sportaccommodatiebeleid Dinkelland	--	--	--
---	----	----	----

Toelichting op planning

Zie Herziening sportnota 2008.

Stand van zaken

Zie Herziening sportnota 2008.

Toelichting financieel

Zie Herziening sportnota 2008.

Scenario's Openluchtbad Ootmarsum	G	G	R
-----------------------------------	---	---	---

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

Op 26 juli 2016 hebben wij de intentie uitgesproken om het Openlucht Zwembad Ootmarsum open te houden. Ook hebben wij besloten dat er een duidelijke structuur moet zijn over het beheer en de exploitatie. Daarnaast hebben wij besloten om een plan van aanpak op te stellen waarin de participatie met de Ootmarsumse samenleving wordt beschreven. Hierover heeft uw raad op 27 juli 2016 een raadsbericht ontvangen.

Toelichting financieel

Wij hebben nog een vordering. Deze vordering stamt uit de jaren 2011 en 2012. U wordt voorgesteld om deze vordering af te boeken. Er is sprake van een "slapende vordering" op SZO van € 86.000. Voor de "slapende vorderingen" is in een voorgaand jaar € 42.000 geparkeerd in de "voorziening dubieuze debiteuren". Per saldo betekent dit dat we € 44.000 moeten afboeken. Bij de jaarrekening 2016 rekenen we met SZO af.

Binnen dit thema zetten wij in op meer ruimte voor de samenleving, met een variërende rol van de gemeente (loslaten, faciliteren, stimuleren, regisseren, reguleren).

Ontwikkelingen

Toekomstbestendig maken Dorper Esch

Resultaat: groen

Het concept Programma van Eisen (PvE) is gereed. Dit PvE is een uitwerking van de randvoorwaarden en specificaties waaraan het nieuwe Dorper Esch moet voldoen. Dit is tot stand gekomen samen met de sportverenigingen, scholen, zorgdoelgroepen en andere gebruikers. De ambitie is om eind 2016 de aanbesteding te starten

Tijd: groen

Conform gestelde planning.

Geld: groen

Met ingang van begrotingsjaar 2017 zijn financiële middelen gereserveerd om de aanloopkosten van het complex te dekken. Vanaf 2019 zullen de structurele middelen voor het vernieuwde Dorper Esch in de begroting worden gereserveerd.

DTC

Resultaat: groen

De renovatie en uitbreiding van de club- en kleedaccommodatie van DTC'07 in Lattrop is inmiddels gereed.

Tijd: groen

Conform gestelde planning.

Geld: groen

Lattrop is binnen begrote kosten afgerond.

Gymvoorziening Lattrop

Resultaat: groen

Volgens de planning van de stichting Lattrop in Beweging is de gymzaal 1 oktober 2016 opgeleverd.

Tijd: groen

Conform gestelde planning.

Geld: groen

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd. Afrekening van subsidie moet nog plaatsvinden.

4. PROGRAMMA ECONOMISCHE KRACHT EN WERK

Het is evident dat de uitdagingen zo groot zijn dat traditioneel overheidsoptreden geen solide oplossing kan bieden. De teruglopende overheidsfinanciën zijn daarvoor absoluut ontoereikend. De nieuwe samenleving vraagt om creatieve ideeën en een andere overheid. De weg daar naar toe vereist bestuurlijke moed, daadkracht en vastberadenheid. Wij realiseren ons daarbij dat dit tijd vergt en maatschappelijk draagvlak vereist. De nieuwe gemeente als partner gaat op zoek naar levensvatbare en duurzame constructies. Toekomstbestendigheid is niet alleen bij de leefbaarheid een toetssteen, ook in het economisch beleid wordt het de belangrijkste voorwaarde.

Wij willen in het kader van dit 'omdenken' een aantal lijnen uitzetten. Zo zal het traditionele 'uitbreidingsdenken' in de ruimtelijke ordening plaats moeten maken voor herstructurering. Compactere winkelcentra met in de periferie ruimte voor kleinere wooneenheden. De kleinere gezinnen en vergrijzing bieden hiervoor mogelijkheden.

De sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen en economische trends raken ondernemers in de meest brede zin. Niet alleen ondernemers in de detailhandel, maar ook agrarische en toeristische ondernemers en andersoortige bedrijven krijgen hiermee te maken. Juist daarom willen wij meer ruimte bieden voor bijzondere initiatieven van ondernemers. Ons uitgangspunt is dat bijzondere initiatieven een bijzondere behandeling vragen; de 'maatjas'-benadering. Daarvoor moeten we beperkingen vanuit onze eigen regels zoveel mogelijk voorkomen. De inzet is telkens om uit te gaan van kansen, in plaats van belemmeringen. Het traditioneel ingerichte planologische regiem is hier onvoldoende op voorbereid en werkt beknellend. Een nieuw perspectief op detailhandel, industrie en bijbehorende planologie is dan ook vereist.

Het programma Economische Kracht en Werk kent drie thema's die hierop inspelen:

10. Thema Vrijtijdseconomie

Wij zetten in op verhoging van de toeristische bestedingen door verbinden, versterken en vernieuwen.

Groei recreatief-toeristische sector

De recreatief-toeristische sector groeit nog steeds in Dinkelland. Uit onderzoek blijkt dat vooral de meer creatieve en vernieuwende vormen van toerisme hiervoor zorgen. We dagen ondernemers uit om tot meer creatieve en vernieuwende vormen van toerisme te komen. Daarvoor bieden we graag ruimte door de planologische mogelijkheden waar mogelijk te verruimen en de aanvraag van vergunningen te vereenvoudigen. Ons uitgangspunt is dat bijzondere initiatieven een bijzondere behandeling vragen: de 'maatjas-benadering'.

De groei in de toeristische sector willen wij verder bevorderen door het leggen van verbindingen tussen de ondernemers. Dit moet leiden tot de ontwikkeling van meer en attractievere arrangementen die leiden tot meer beleving in het gebied. Het project Art en spirit is daar een mooi voorbeeld van. Op dit punt zijn natuurlijk de ondernemers aan zet. De stad Ootmarsum blijft het speerpunt van het toeristisch beleid. Ootmarsum verdient een verdere investering in kunst en cultuur. De ontwikkeling van de Commanderie en het klooster leveren daar een bijdrage aan.

De toerist vindt ons landschap prachtig. We moeten dit dan ook vooral zo houden. Een verdere investering in nieuwe toeristische infrastructuur is op voorhand niet nodig.

De toerist kent geen grenzen. De grensoverschrijdende toeristische samenwerking biedt kansen en vraagt een impuls. Ook op dit punt willen wij inzetten op verbinding. De contacten met Nordhorn (en Grafschaft Bentheim) worden aangehaald. Intensivering van de contacten met Nordhorn biedt ons ook kansen op het gebied van economische- en veiligheidsvraagstukken.

Toelichting

Beleven

De bestedingen in dagactiviteiten in Noordoost-Twente zijn relatief laag. Beleving bepaalt voor een groot deel de kwaliteit van een bezoek en de keuze voor een herhaalbezoek. Samen met ondernemers willen we bereiken dat gasten de gemeente intensiever gaan beleven.

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Ondersteunen van tien projecten voortvloeiend uit 'Art & Spirit'	G	G	G

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

De uitvoering van de projecten die voortvloeien uit Art & Spirit ligt bij de Stichting Toeristisch Ondernemersfonds Dinkelland. Het streven is dat dit aan het eind van het jaar is afgerond. De gesprekken met de Stichting Toeristisch Ondernemersfonds over het vervolg vanaf 2017 zijn gaande.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Ondersteunen van twee nieuwe belevingsconcepten of arrangementen/evenementen	G	G	G
--	---	---	---

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

Resultaat is afhankelijk van initiatieven uit het veld. Tijdens de Artica Battle hebben studenten zich gebogen over de toeristische aantrekkingskracht van Ootmarsum. In samenspraak met Artica en Saxion is gekeken hoe de uitkomsten een vervolg kunnen krijgen. In september is een aantal studenten van start gegaan om het concept koning Othmar nader uit te werken en de mogelijke verbindingen met ondernemers te leggen.

Wij zijn gestart met het onderzoeken van de haalbaarheid van het bevaarbaar maken van het Kanaal Almelo-Nordhorn voor het gedeelte Denekamp-Nordhorn. Dit doen we samen met onze partners Waterschap en Provincie. Een businessplan moet duidelijkheid verschaffen of dit voldoende baten kan genereren en de vrijetijdseconomie zal versterken. Resultaten zijn medio 2017 bekend.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Twee grensoverschrijdende
arrangementen/evenementen

G

G

G

Toelichting op planning

Afhankelijk van initiatieven uit het veld.

Stand van zaken

Resultaat is afhankelijk van initiatieven uit het veld. Er zijn nog geen concrete initiatieven. De mogelijkheden voor het (deels) bevaarbaar maken van het kanaal Almelo-Nordhorn worden onderzocht. Dit biedt mogelijkheden voor nieuwe grensoverschrijdende arrangementen en verbindingen met ondernemers. Samen met Nordhorn, waterschap en provincie zijn we met de verkenning gestart.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Verbetering toeristische
structuur en samenwerking in
Twente en Noordoost-Twente

G

G

G

Toelichting op planning

De nieuwe Twentse marketingorganisatie is in bedrijf. Vanaf september is de merkleider Twente actief.

Stand van zaken

De actiepunten uit de in november 2015 vastgestelde visie 'Wij zijn Twente' zijn in uitvoering en hebben geleid tot een nieuwe Twentse marketingorganisatie onder de vlag van MarketingOost. Vanaf september 2016 is de nieuwe merkleider Twente actief. Zij zal inzetten op het vermarkten van Twente en het verbeteren van de samenwerking tussen toeristische ondernemers en organisaties, waaronder de VVV's.

Toelichting financieel

Wordt in 2016 binnen de nog beschikbare middelen van de Regio Twente uitgevoerd.

Toelichting

Verblijven

Wij willen de groei van de afgelopen jaren doorzetten en zorgen dat meer gasten een bezoek brengen aan de gemeente Dinkelland. Daarbij streven we naar:

- Een goede afstemming tussen de vraag en het aanbod;
- Een goede ondersteuning van ondernemers bij de ontwikkeling van nieuwe initiatieven die tot versterking en vernieuwing van het toeristisch aanbod leiden.

Ontwikkelingen

Extra forensenbelasting / toeristenbelasting

Resultaat: Groen

Op verzoek van de toeristische ondernemers in Dinkelland loopt een onderzoek naar de mogelijke

alternatieven of aanpassingen in de huidige systematiek van de forensenbelasting, waarvoor meer draagvlak bestaat in de sector. Eind 2016 willen we hier duidelijkheid over hebben.

Tijd: Groen

Conform gestelde planning.

Middelen: Groen

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Aantal afgehandelde ondernemersinitiatieven in de vrijetijdssector	G	G	G
Toelichting op planning			
Continu proces.			

Stand van zaken

In relatie tot het bevorderen van het ondernemersklimaat en het verbeteren van de dienstverlening (zie Verbetervoorstellen dienstverlening aan bedrijven onder thema Ondernemen) zijn een bedrijfsconsulent en Ondernemers Service Team gestart. Hieronder vallen ook de ondernemers in de vrijetijdseconomie. Zes initiatieven in de vrijetijdssector zijn in behandeling.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Ontwikkelingsperspectief verblijfsrecreatie Noordoost-Twente	G	G	G
Toelichting op planning			
Conform gestelde planning.			

Stand van zaken

In aanvulling op de nota Verblijfsrecreatie en naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek Verblijfsrecreatie NOT is in samenwerking met de RECRON een concept-ontwikkelingsperspectief voor de verblijfsrecreatie in Noordoost-Twente opgesteld. Ondernemers kunnen hieruit duidelijk afleiden welk soort initiatieven in de regio wenselijk zijn en welke niet, waardoor we een betere afstemming krijgen tussen vraag en aanbod. Het concept is afgestemd met de Koninklijke Horeca Nederland en wordt binnenkort toegevoegd aan de nota Verblijfsrecreatie.

https://www.youtube.com/watch?v=YiJubsnz_b0

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd

Twee vastgestelde bestemmingsplannen voor recreatieterreinen die uitbreiding mogelijk maken	G	G	G
Toelichting op planning			
Conform gestelde planning.			

Stand van zaken

Het eerste bestemmingsplan (Satersloo) is in 2015 onherroepelijk geworden. Een tweede bestemmingsplanwijziging is in een vergevorderd stadium en wordt naar verwachting eind 2016 aangeboden aan de gemeenteraad.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

11. Thema Ondernemen & Arbeidsmarkt

Wij zetten binnen dit thema in op behoud en versterking van de werkgelegenheid.

Toelichting

Arbeidsmarkt

Wij gaan werkzoekenden en werkgevers actief met elkaar verbinden Samen met het bedrijfsleven bekijken we welke activiteiten hiertoe een bijdrage kunnen leveren. Met het werkgeversservicepunt van Werkplein Twente (Almelo) sporen we initiatieven op en ontplooiën we activiteiten.

We zetten daarvoor actief instrumenten in om nieuwe doelgroepen extra te ondersteunen richting arbeidsmarkt. Op regionaal niveau stimuleren we Social Return On Investment.

We willen instrumenten inzetten die de afstand tot de arbeidsmarkt voor de potentiële werkenden te verkleinen (bijvoorbeeld korte, beroepsgerichte opleidingen, bijscholing, omscholing). We zetten extra instrumenten in om eventuele afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen.

Met de invoering van de Participatiewet zijn gemeenten ook verantwoordelijk geworden voor het de bemiddeling van jongeren die eerder onder de Wajong vielen. De doelstelling voor 2016 is om geen jongeren uit deze doelgroep werkloos thuis te laten zitten. Hiervoor maken we sluitende afspraken met de scholen voor praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs (PRO/VSO) waar veel van deze jongeren uitstromen.

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Betere afstemming/verbinding tussen de gemeentelijke kaartenbak en het bedrijfsleven realiseren	G	G	G

Toelichting op planning

Bestandsanalyse uitgevoerd en arbeidsmarktanalyse voorbereid.

Stand van zaken

De investering in lokale netwerken Ondernem't Dinkelland is doorgezet en wordt verduurzaamd door de inzet van de bedrijfsconsulent en de vorming van een ambtelijke backoffice (ondernemersserviceteam). De accountmanager Werkplein is geïntroduceerd in het netwerk in Dinkelland. De projecten om de bijstandstekorten te verlagen (2016-2017) zijn geïmplementeerd. Er is een bestandsanalyse uitgevoerd om het profiel van de mensen met een uitkering Participatiewet te kennen en daardoor beter aan te sluiten op kansen op de arbeidsmarkt. Er is een arbeidsmarktanalyse uitgevoerd.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Een betere afstemming tussen vraag en een aanbod van arbeidskrachten realiseren door het opstellen van een marktwerkingsplan	G	G	G
--	---	---	---

Toelichting op planning

Stand van zaken

Dit resultaat is opgenomen in het resultaat 'Betere afstemming tussen gemeentelijke kaartenbak en bedrijfsleven'.

Toelichting financieel

Geen middelen

Internationale samenwerking ter vergroting van de arbeidsmarkt

Toelichting op planning

De regionale werkgroep is actief en heeft bemiddelingen gerealiseerd.

Stand van zaken

In het kader van 'Twente Werkt' : een regionaal programma voor de versterking van de arbeidsmarkt is een werkgroep ingesteld die actief bevordert dat er mensen uitstromen naar de Duitse arbeidsmarkt. Dinkelland participeert in die werkgroep via de accountmanager werkgeversbenadering van het Werkplein Almelo. Er zijn tot op heden met name banen in de zorg en kinderopvang beschikbaar gekomen. Kandidaten worden bijgeschoold om geschikt te worden gemaakt voor de Duitse arbeidsmarkt. Dit gebeurt onder andere met inzet van sectorplanmiddelen. www.twentewerkt.nl

Toelichting financieel

De middelen zijn beschikbaar vanuit de sectorplan Intersectorale mobiliteit. De zogenaamde Asschermiddelen.

Toelichting

Ondernemen

Wij gaan samen met het bedrijfsleven een zo optimaal mogelijk ondernemersklimaat realiseren. Dit gaan wij samen doen met als speerpunten detailhandel (leegstand winkels), bedrijventerreinen en dienstverlening. Daarbij is ons uitgangspunt dat wij uitgaan van kansen en dat bijzondere initiatieven een bijzondere behandeling vragen; de 'maatjas-benadering'.

De demografische ontwikkeling (zie paragraaf Demografische ontwikkelingen) en de explosieve groei van internetshoppen heeft zijn impact op het winkelaanbod in de verzorgingskernen. Om leegstand in de kernen te voorkomen, streven wij naar compactere centra. De ondernemers zijn hierin de dragers. De gemeente heeft een enthousiasmerende en faciliterende rol.

Uit diverse onderzoeken blijkt dat alleen winkels met een bijzonder assortiment en/of bijzondere service op de lange termijn toekomst hebben. Voor de foodsector geldt dat kleinere specialistische winkels zich moeten concentreren in de nabijheid van supermarkten. Zonder goede strategie krijgen de winkelstraten met leegstand te maken, waardoor de aantrekkelijkheid van de kern afneemt. Met de ondernemers willen wij een plan ontwikkelen dat leidt tot compacte en aantrekkelijke centra. Wij zijn ons ervan bewust dat de uitvoering van een dergelijk plan een lange adem vergt.

Ontwikkelingen

Verkoop voormalig GWK Grensovergang Rammelbeek

Het voormalige grenswisselkantoor aan de grensovergang Rammelbeek is verkocht binnen de gestelde financiële kaders.

Regionale acquisitie

Resultaat: Groen

Via een gezamenlijke regionale aanpak op het gebied van acquisitie en vestigingsklimaat, zetten we in op het aantrekken van zo veel mogelijk nieuwe bedrijven voor Twente, het bevorderen van behoud van en groei door bestaande Twentse bedrijven en het optimaliseren van de dienstverlening Twentse

bedrijven. Dinkelland participeert in deze gezamenlijke aanpak.

Tijd: Groen

Conform gestelde planning

Middelen: Groen

De kosten bedragen 0,50 euro per inwoner per jaar over de periode 2016-2018. De kosten worden gedekt uit bestaand budget. De provincie Overijssel verdubbelt het totaalbedrag.

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Actieprogramma voor grensoverschrijdend samenwerken	G	G	G

Toelichting op planning

Grensoverschrijdende samenwerking moet meer als een proces dan een project worden gezien, waarbij we kansen benutten als deze zich aandienen.

Het actieplan is gereed en wordt als een soort jaarplanning voor 2017 gebruikt. Hierbij houden we natuurlijk rekening met de kansen die zich altijd kunnen aanbieden.

Stand van zaken

In januari hebben zijn er brainstormsessies geweest met als doel input op te halen voor een uitvoeringsplan. Op basis daarvan zijn we bezig met het formuleren van acties. Arbeidsmarkt/ werkgelegenheid en taal/ cultuur zijn aandachtsgebieden. We schuiven ook aan bij regionale overleggen.

Zo zijn we de afgelopen maanden zijn we vooral bezig geweest om informatie op te halen, te delen en organisaties te verbinden. Hier gaan we vooral in investeren. Hieruit zijn een aantal acties gekomen waarvoor we voor 2017 een jaarplanning hebben gemaakt.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Digitale bereikbaarheid kernen en buitengebied vergroten door de aanleg van glasvezel en Wi-Fi-spots te stimuleren	G	G	G
--	---	---	---

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

Cogas is momenteel bezig met de aanleg van glasvezel in het buitengebied van Dinkelland. Met de aanleg van breedband ontstaat een nieuwe dynamiek op het platteland. Het wordt een serieus alternatief voor de stad. Onze kennis, ervaring en leerpunten zijn onlangs op een door ons georganiseerd symposium gedeeld. Inspirerende sprekers maakten duidelijk op welke manieren glasvezel in de praktijk toegepast kan worden.

Tevens stimuleren wij de beschikbaarheid van een openbaar wifi-netwerk in de kernen. Wij zijn daarvoor met geïnteresseerde partijen in gesprek. Ook in het kader van de processen rondom Mijn Dinkelland 2030! wordt dit meegenomen. De gemeente heeft voor glasvezel en wifi-spots voornamelijk een faciliterende rol.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Samenwerking aangaan met onderzoeks- en onderwijsinstellingen

G

G

G

Toelichting op planning

Dit resultaat is meer een proces dan een project. Er is in deze fase nog geen sprake van een planning.

Stand van zaken

De samenwerking met Saxion is geïntensiveerd. We werken inmiddels samen op onder meer het gebied van de leefomgeving, media en communicatie en ondernemen. Ook met het ROC zijn contacten gelegd om naar een samenwerking met betrekking tot arbeidsmarkt te zoeken. Inmiddels ontplooiën we ook initiatieven om samenwerking te zoeken met AOC Twente, van Hall Larenstein en Hogere Agrarische School Dronten.

Toelichting financieel

Is op dit moment nog niet te voorzien.

Verbeteren van de dienstverlening aan bedrijven en het stimuleren en initiëren van (nieuwe) verbindingen en netwerken

G

G

G

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

De gemeentelijke dienstverlening aan ondernemers verbetert door het aanstellen van een bedrijfsconsulent die de schakel tussen gemeente en bedrijfsleven vormt en probeert ondernemers zoveel mogelijk te faciliteren. Via de klankbordgroep Ondernem't Dinkelland wordt ingezet op het pro-actiever bezoeken van ondernemers, het verbinden van ondernemers met overheid en onderwijs en op het creëren van nieuwe netwerken en samenwerkingsverbanden.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Vergroten van de vitaliteit van de winkelgebieden in de kernen

G

G

G

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

De detailhandelsvisie is vastgesteld. Onderdeel van de visie is een actieprogramma om de winkelgebieden in de verzorgingskernen te versterken. Deze acties worden meegenomen in lopende processen (Mijn Dinkelland, centrumplan Weerselo) en worden samen met externe betrokkenen (zoals ondernemersverenigingen) in 2016 verder vormgegeven.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Zorgdragen voor en faciliteren van voldoende aanbod van bedrijventerreinen en bedrijfsruimte

G

G

G

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

De planologische procedure voor de uitbreiding van Sombeek (Denekamp) is gestart en wordt begin 2017 afgerond. De herstructurering van de bedrijventerreinen is afgerond. Het opstellen van een bedrijventerreinvisie is afhankelijk van het traject van de Provincie Overijssel rondom werklocaties, wat dit jaar moet leiden tot regionale afspraken en afstemming over kwaliteit en kwantiteit van bedrijventerreinen. Ook inventariseren we momenteel hoe startende ondernemers gefaciliteerd kunnen worden. Op een onlangs gehouden bijeenkomst is hierover met starters van gedachten gewisseld.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

12. Thema Plattelandseconomie

Wij zetten binnen dit thema in op het versterken van landbouw en plattelandsondernemers in samenhang met ruimtelijke kwaliteit.

De landbouw is en blijft voor Dinkelland een belangrijke economische drager. De toekomstbestendigheid van de landbouw is afhankelijk van de mogelijkheden tot schaalvergroting. Actieve boeren moeten kunnen blijven investeren. Dinkelland kent echter een onevenredig groot aantal Natura 2000-gebieden die elkaar zodanig beïnvloeden, dat landbouwbedrijven door onder meer stikstofproblematiek en onevenredige grondclaim niet of nauwelijks kunnen door ontwikkelen. Wij zijn dan ook van mening dat op dit punt de grenzen van de natuurbescherming zijn bereikt. Vanuit deze constatering gaan wij de komende jaren een actieve rol spelen in de uitwerking van het provinciaal akkoord 'Samen werkt beter'. Wij gaan ervan uit dat er voldoende ontwikkelruimte op Dinkellands grondgebied ontstaat en de oplossingen binnen de natuurgebieden zelf worden gerealiseerd. Alle regionale, provinciale en landelijke beïnvloedingsmogelijkheden zullen wij hiervoor inzetten.

De schaalvergroting in de landbouw wordt verder beperkt door het landschap. Wij streven naar behoud van het landschap en zien in de cascobenadering een goede mogelijkheid om de hoge kwaliteit van ons landschap te waarborgen in combinatie met een vitale landbouw.

Wij maken ons zorgen over de omvang van het aantal vrijkomende agrarische gebouwen. Het bestaande beleid is op dit punt ontoereikend en vraagt om meer ruimte. Bij een herziening van het beleid kijken we zeker naar de verruimingsmogelijkheden, waarbij we ook onconventionele maatregelen gaan onderzoeken.

Toelichting

Ontwikkelen

Wij gaan ons de komende jaren inspannen om ontwikkelruimte te creëren die nodig is om de economische potenties van de landbouw te behouden en te versterken. Toekomstbestendigheid van de landbouw is afhankelijk van de mogelijkheden tot schaalvergroting. Hierbij hoort een goede landbouwstructuur. Binnen de kaders van onze verantwoordelijkheden ondersteunen wij initiatieven die hieruit voortvloeien. Samen met de agrarische sector gaan we de initiatieven vertalen naar een concreet actieplan. De inspanningen zijn gericht op het behoud en versterken van de economische potentie van de 'groeiers' binnen de landbouw. Hiervoor gaan we de ondernemers/bedrijfsleven uitdagen om de sterke afname van het aantal banen in de landbouw te minderen.

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Deelnemen aan het proces Samen werkt Beter, vervolgproces Planuitwerking Lemselermaten, Achter de Voort, Agelerbroek en Voltherbroek en Bergvennen en Brecklenkampse Veld	G	G	G

Toelichting op planning

Projectplan is in drie verschillende projectgroepen geaccordeerd en toegevoegd bij de subsidieaanvraag.

Stand van zaken

Er is een projectplan opgesteld. Dit omvat de aanleiding, de organisatie, de strategie, communicatie en een kostenraming voor de planuitwerkingen die voor de drie gebieden gaan starten. Een deskundigenteam met (landschaps-)ecologische, hydrologische en bodemchemische kennis is

samengesteld. Twee vertrouwenspersonen zijn aangesteld voor de keukentafelgesprekken.

Toelichting financieel

De subsidie is aangevraagd bij de Provincie Overijssel en wordt half oktober verwacht, hiermee wordt de inzet van Noaberkracht volledig gefinancierd.

Samen met de sector faciliteren van minimaal 1 project op gebied van energieopwekking, ammoniakreductie en/of mestaanwending

G

G

G

Toelichting op planning

Aanpak verloopt volgens planning, na vaststelling van het werkplan binnen de regio Twente eind 2016 wordt u als raad geïnformeerd.

Stand van zaken

Het opstellen van een concept werkplan Mineral Valley Twente 2017-2020 is tot stand gekomen naar aanleiding van de vergadering van de portefeuillehouders Economische Zaken van de 14 Twentse gemeenten op 21 april 2016. Opgepakt door een kopgroep bestaande uit de gemeenten Hof van Twente, Dinkelland, Tubbergen en Twenterand. Voor het opstellen van dit werkplan zijn stakeholders uit de agrarische sector benaderd om hun inbreng te leveren. Met deze partijen is in de zomer van 2016 een proces doorlopen om de samenwerking op te zetten en gezamenlijke de agenda te bepalen. Dit is op 1 september 2016 in een expertsessie besproken. De resultaten daarvan zijn vervolgens op 22 september 2016 opnieuw aan de portefeuillehouders Economische zaken gepresenteerd. Daar is groen licht gegeven voor de verdere uitwerking.

Toelichting financieel

De werkzaamheden zijn binnen de beschikbare middelen uitgevoerd.

Verbetering van de landbouwstructuur door stimuleren van kavelruilprojecten

G

G

G

Toelichting op planning

Ruilingen binnen de opgave Natura 2000 zullen na vaststelling van het inrichtingsplan worden opgestart.

Stand van zaken

Er spelen op dit moment geen concrete planmatige kavelruilprojecten waar de gemeente een stimulerende rol in heeft. De verwachting is dat bij de realisering van de Natura 2000 gebieden meerdere ruilingen zullen plaatsvinden.

Toelichting financieel

Ruilingen worden met provinciale ondersteuning (middelen) uitgevoerd.

Toelichting

Transformeren

De functie van het landelijk gebied in Nederland is sinds enkele jaren aan grote verandering onderhevig. Nieuwe functies als zorg, recreatie en toerisme, educatie, cultuurhistorie en natuur beïnvloeden de traditionele landbouwfunctie meer en meer. Daarmee is het landelijk gebied van de toekomst bij uitstek de plek waar vernieuwing en innovatie de boventoon voeren.

De verwachting is dat er een toename zal zijn van vrijkomende agrarische locaties. Het is belangrijk om hiervoor oplossingen te bieden. We gaan daarom in overleg met betrokkenen om wensen te inventariseren. Dat betekent mogelijk verruimde mogelijkheden van het KGO-/VAB-beleid

(Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving / Vrijkomende Agrarische Bebouwing) en dat we actief meer bekendheid geven aan de gebruiksmogelijkheden.

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Betere benutting vrijkomende erven in buitengebied	G	G	G

Toelichting op planning

Een communicatietraject is gestart door middel van een bijeenkomst met adviseurs, accountants, architecten, etcetera over de mogelijkheden van vrijkomende erven in het buitengebied.

Stand van zaken

Aanvankelijk is gedacht om een communicatieplan op te stellen maar is vervangen door een communicatietraject. Ervaring elders leert dat de opkomst doorgaans gering is. In samenspraak met adviseurs, accountants, architecten, etcetera is besloten om geen plattelandsmarkt voor erfeigenaren te organiseren. Het bereik is groter door adviseurs goed te informeren en door publicaties in Op en Rond de Essen en Dinkellandvisie.

Toelichting financieel

Het geraamde budget wordt niet gebruikt.

Ondersteunen Leaderprogramma 2015-2020	G	G	G
--	---	---	---

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

Startbijeenkomst LEADER-groep Noordoost-Twente heeft plaatsgevonden, de samenleving is uitgenodigd om projecten te initiëren. LEADER Noordoost Twente ondersteunt lokale projectideeën in het buitengebied via een Europees subsidieprogramma voor de thema's aantrekkelijk leefklimaat, nieuw ondernemerschap of innovatief ontmoeten. Een maximale burgerbetrokkenheid is ingezet en er is bewust gekozen voor een autonome inrichting.

Zie video: https://youtu.be/1_Opp0BHEqU

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Voortzetting Partner Gebiedsontwikkeling Noordoost-Twente 2016-2020	G	G	G
---	---	---	---

Toelichting op planning

Continu proces, eind 2020 gereed.

Stand van zaken

De uitvoering gebiedsprogramma loopt en is een vervolg op het programma 2012-2015. Belangrijke opgave is de energie die bij lokale partners is ontstaan, te blijven borgen. Op basis van de concrete ervaringen binnen de gebiedsontwikkeling, de mogelijkheden binnen het LEADER programma, de gebiedsprocessen die in het kader van N2000 gaan lopen is de focus in het uitvoeringsprogramma van de gebiedsontwikkeling Noordoost-Twente voor de komende vier jaar verlegd naar participatie, flankerende maatregelen aan de gebiedsprocessen N2000/EHS, potentiële majeure projecten (Kanaal Almelo-Nordhorn, Leegstandmonitor, Kansrijke plekken en Mest & Bodem).

Toelichting financieel

Er is € 50.000 gereserveerd voor een verkenning naar het bevaarbaar maken van het Kanaal

Almelo-Nordhorn voor toeristen en recreanten.

5 PROGRAMMA OMZIEN NAAR ELKAAR

Algemeen

In het Beleidsplan Omzien Naar Elkaar zijn de kaders gesteld voor het programma. Wij willen bewerkstelligen dat elke inwoner in staat is om zo lang en zo veel mogelijk zelfredzaam te zijn. Wij hechten veel waarde aan het welzijn van onze inwoners. We willen dat alle inwoners op een zo volwaardig mogelijke manier meedoen aan de samenleving. Inwoners moeten eigen regie over hun huishouding kunnen voeren, een sociaal netwerk kunnen onderhouden en kunnen deelnemen aan de samenleving. Hierbij staat de eigen kracht van inwoners centraal en verandert de rol van de gemeente van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'. We onderscheiden drie niveaus van hulp en zorg in ons programma.

Ontwikkelingen

Bewoners van de Wyllandrie

Kwaliteit: Groen

In 2015 heeft het college een stimuleringsbijdrage voor sport en cultuur voor de Wyllandrie van € 6.000 beschikbaar gesteld. Deze is in 2016 uitbetaald aan het COA. Er zijn op dit moment al een aantal verenigingen betaald uit dit budget, maar ook een aantal culturele activiteiten.

Tijd: Groen

Conform gestelde planning.

Middelen: Groen

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Het programma Omzien naar Elkaar heeft 3 thema's ontwikkeld die hierop inspelen:

- Zelf
- Samen
- Overdragen

13. Thema Zelf

Wij zetten binnen dit thema in op het versterken en behouden van zelfredzaamheid en samenredzaamheid. Wij zetten stevig in op eigen kracht en omzien naar elkaar. Eigen kracht betekent dat inwoners zelf de regie nemen over hun leven en zelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen ontplooiing. Eigen kracht betekent niet dat iedereen op zichzelf is aangewezen, maar dat we het potentieel dat in iedereen zit, graag willen benutten. Het betekent ook dat we samen verantwoordelijk zijn en omzien naar elkaar. Wat de één niet kan, kan een ander wel en andersom. Een goed voorbeeld is burenhulp. Of zoals we in Twente zeggen: noaberschap, een groot goed in onze gemeente. Wij willen de eigen kracht en regie van de inwoner en zijn sociale omgeving zoals familie, burens, mantelzorgers, vrijwilligers, scholen, verenigingen en welzijnsinstellingen gaan benutten.

Ontwikkelingen

Stimuleringsfonds dat als doel heeft om het sociaal netwerk en de eigen kracht te versterken

Kwaliteit: Groen

Het stimuleringsfonds is bestemd voor het uitdagen van inwoners om zelf met initiatieven te komen. Er is budget beschikbaar gesteld en de verordening is vastgesteld. Het stimuleringsfonds is vanaf 1 maart 2016 opengesteld voor inwoners.

In de volgende kernen zijn de volgende initiatieven opgestart:

Tilligte: In Tilligte is Samen Welzijn opgestart. Samen Welzijn is een project voor en door Tilligte. De coördinatiegroep, bestaande uit inwoners, heeft een verbindende rol tussen verenigingen en inwoners en heeft samen met hen een toekomstagenda opgesteld. Op deze manier worden activiteiten ontwikkeld op het gebied van zorg en welzijn.

Noord Deurningen: Noord Deurningen heeft hetzelfde traject doorlopen als Tilligte. Ook hier is een coördinatiegroep opgesteld die voor verbinding zorgt tussen verenigingen, organisaties en inwoners op het gebied van zorg en welzijn. In Noord Deurningen is een agenda opgesteld met activiteiten die zij de komende periode willen realiseren zoals 'Dorpshuiskamer in de Mare', werven van vrijwilligers, een taxipoule voor vervoer van en naar activiteiten, beweegactiviteiten, e.d. In Noord Deurningen valt op dat de verbindende rol zijn vruchten af werpt en verenigingen gezamenlijk plannen maken in plaats van ieder voor zich.

Weerselo: In Weerselo is net als in Tilligte en Noord Deurningen het project Samen Welzijn opgestart. Ook hier is een agenda opgesteld met activiteiten die zij de komende periode willen realiseren, zoals een digitaal dorpsplein en een dorps huiskamer. In Weerselo valt op dat, mede door dit project, de samenwerking met Sint Joseph is verbeterd.

Ootmarsum: In Ootmarsum is Buro Samen van start gegaan. Het doel is om kwetsbare inwoners (mensen met een beperking of mensen die moeilijk contact leggen) de gelegenheid te geven om op een laagdrempelige manier met elkaar in contact te komen.

Ootmarsum: Het doel is om in Ootmarsum een Informatie- en Ontmoetingspunt onder de naam 'De Inloop' op te zetten, waar inwoners terecht kunnen met vragen op het gebied van zorg en welzijn. De Inloop zal fungeren als een verbindende component binnen Ootmarsum.

Deurningen: In Deurningen is gestart met een beweeggroep voor ouderen onder leiding van een fysiotherapeut. Het doel is om de conditie, kracht en stabiliteit van kwetsbare ouderen te verbeteren en/of het behouden van de mogelijkheden om zolang mogelijk veilig zelfstandig te blijven wonen.

Lattrop-Breklenkamp: In Lattrop-Breklenkamp is het initiatief 'Gezelligheid in Lattrop' opgestart. Verschillende groepen inwoners worden met elkaar in contact gebracht, met als doel dat ze elkaar leren kennen en kunnen versterken, zodat de leefbaarheid van de kern vergroot wordt.

Lattrop Breklenkamp: In Lattrop-Breklenkamp worden, naast het initiatief 'Gezelligheid in Lattrop', activiteiten voor de jeugd tot en met 15 jaar gestart.

Rossum: In Rossum is op basisschool De Kerkewei gestart met het programma 'Rots en Water'. Rots en Water richt zich op de sociale competenties, het voorkomen en aanpakken van pesten, weerbaarheid en seksueel geweld.

Tijd: Groen

Conform gestelde planning.

Geld: Groen

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Toelichting

Eigen kracht

Eigen kracht behouden en zo mogelijk versterken en de inzet hiervan bevorderen.

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Verbeteren van de maatschappelijke (start)positie van inwoners	G	G	G

Toelichting op planning
Conform gestelde planning.

Stand van zaken

Door de Raad is de nota minimabeleid 2016 vastgesteld.

Toelichting financieel

Wordt binnen vastgestelde financiële kader uitgevoerd.

Toelichting

Sociaal netwerk en vrij toegankelijke collectieve voorzieningen

Sociaal netwerk en vrij toegankelijke collectieve voorzieningen versterken en de inzet hiervan bevorderen

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Toekomstbestendig vormgeven van de vrij toegankelijke voorzieningen	G	G	G

Toelichting op planning
Conform gestelde planning.

Stand van zaken

Inwoners spelen een belangrijke rol bij het vormgeven van de vrij toegankelijke voorzieningen in het project heroriëntatie vrij toegankelijke voorzieningen. De inwoners worden via Mijn Dinkelland 2030! volop betrokken. Mijn Dinkelland 2030! krijgt steeds meer vorm en meerdere kernen zijn gestart. De professionele organisaties die dit proces (heroriëntatie) ondersteunen worden tegen het licht gehouden en op basis van geleverde kwaliteit worden zo nodig aanvullende afspraken gemaakt.

Toelichting financieel

Wordt binnen vastgestelde financiële kader uitgevoerd.

Zelf organiserend vermogen van de kernen versterken en vergroten	G	G	G
--	---	---	---

door stimuleren en
faciliteren

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

De afgelopen maanden hebben wij de dorpen bezocht. We zijn met de inwoners in gesprek geweest over de veranderingen in de zorg. Daar waar mogelijk hebben wij de koppeling gemaakt met Mijn Dinkelland 2030!. We hebben gemerkt dat de meeste dorpen initiatiefrijke zijn en goed nadenken over de veranderingen in de zorg en het effect hiervan op hun dorp. Inwonersgroepen, zoals bijvoorbeeld in de kernen Tilligte, Noord Deurningen en Saasveld zijn ondersteund om hun burgerinitiatieven te ontplooiën. Het doel is om inwoners de kans te geven zelf aan het stuur te gaan zitten. Zij weten het beste wat er leeft en wat er speelt. Inwoners krijgen de kans om een eigen invulling te geven aan de vrij toegankelijke voorzieningen.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Toelichting

Vrijwilligers

Vrijwilligers beter toerusten.

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Vrijwilligers ondersteunen en versterken	G	G	G

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

Door gebruik te maken van het proces Mijn Dinkelland 2030! en het Stimuleringsfonds stimuleren wij initiatieven vanuit de samenleving die erop gericht zijn de inzet van vrijwilligers te vergroten. Belangrijk doel hierbij is de toename van de eigen kracht van inwoners en daarmee de leefbaarheid in de kernen. Uit de inwonersinitiatieven blijkt dat de inwoners aandacht hebben voor het koppelen van vrijwilligers aan vragen van kwetsbare inwoners. Hierin zien wij een verschuiving ontstaan, waarbij inwoners het vertrouwen en de ruimte krijgen om zelf de regie te pakken en te komen tot initiatieven die passend zijn bij de vraag van inwoners uit hun kern.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

14. Thema Samen

Wij zetten binnen dit thema in op het bieden van (tijdelijke) ondersteuning om zo snel mogelijk en zo veel mogelijk zelfstandig deel te nemen aan de samenleving. Op sommige momenten lukt het inwoners niet (volledig) op eigen kracht. Dan is ondersteuning nodig. Wij zien die ondersteuning als een duwtje in de goede richting, zodat mensen hun eigen kracht hervinden of kunnen versterken. Maatwerk is daarbij van belang.

Ontwikkelingen

Toekomstbestendig vormgeven van de vrij toegankelijke voorzieningen

Resultaat: groen

In de afgelopen periode zijn een aantal belangrijke mijlpalen bereikt binnen het proces van de heroriëntatie op de vrij toegankelijke voorzieningen.

Uw raad heeft een Stimuleringsfonds ingesteld, waarvoor in toenemende mate initiatieven vanuit de inwoners worden ingediend en inmiddels ook al zijn toegekend.

Met de professionele organisaties zijn in de afgelopen periode eveneens vorderingen gemaakt. De maatschappelijke opdracht is geformuleerd en op basis daarvan hebben de organisaties een gezamenlijk projectplan ingediend. Hiermee is de eerste fase van het project Heroriëntatie vrij toegankelijke voorzieningen afgerond. De implementatie van het project vraagt om een procesmatige aanpak.

Op dit moment wordt gewerkt aan de werkplannen van de organisaties. Er wordt toegewerkt naar één subsidiestroom voor alle organisaties gezamenlijk, waarbij de organisaties gezamenlijk één werkplan fabriceren.

Het doel is dat de organisaties meer vraaggericht gaan werken, meer gaan samenwerken en dat er vroegtijdig wordt ingezet op preventieve ondersteuning om zwaardere zorg te voorkomen. Hierbij is de rol van de inwoners van groot belang.

Tijd: groen

Conform gestelde planning

Geld: groen

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Toelichting

Bevorderen van een gezonde leefstijl

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Duurzame activiteiten op het gebied van gezondheidsbevordering en sport	G	G	G

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

Binnen de heroriëntatie vrij toegankelijke voorzieningen worden duurzame activiteiten op het gebied van gezondheidsbevordering ontwikkeld. Preventie maakt hier onder andere een onderdeel van uit. In samenwerking met het onderwijs wordt gekeken wat het huidige aanbod is, tegen welke problematieken ze aanlopen en hoe we vervolgens vraag en aanbod op elkaar kunnen laten aansluiten. Hierbij worden scholen en de ouderraden actief betrokken. In dit traject zien we de kanteling ontstaan, waarbij niet het aanbod leidend is, maar juist de vraag vanuit de samenleving. In het kader van gezondheidsbevordering en sport wordt ook gebruikt gemaakt van de buurtsportcoachregeling.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd

Toelichting

Formele en informele ondersteuning en zorg beter met elkaar verbinden

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Realiseren van activiteiten die de formele en informele zorg met elkaar verbinden	G	G	G
Toelichting op planning			
Conform gestelde planning.			

Stand van zaken

Binnen het proces van de Heroriëntatie Vrij Toegankelijke Voorzieningen wordt inhoudelijk invulling gegeven aan de afstemming tussen formele (Team Ondersteuning en Zorg) en informele zorg (vrij toegankelijke voorzieningen). Hierover wordt nu met de organisaties gesproken. Daarnaast zijn samenwerkingsafspraken geformuleerd tussen gemeente en huisartsen. In 2016 hebben we twee evaluaties gehad met de vertegenwoordiger van de huisartsen en de procesmanagers. Gezamenlijk zijn verbeterpunten geformuleerd zodat de samenwerking tussen TOZ en de huisartsen verbetert. Eén van de aandachtspunten is bijvoorbeeld informatie uitwisseling

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Toelichting

Mantelzorgers beter toerusten

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Mantelzorgers ondersteunen en versterken	G	G	G
Toelichting op planning			
Conform gestelde planning.			

Stand van zaken

Het mantelzorgcompliment is geïmplementeerd en wordt uitgevoerd door het Steunpunt Informele Zorg Twente (SIZT). In samenspraak met mantelzorgers is het mantelzorgcompliment vormgegeven. Het mantelzorgbeleid wordt momenteel nader uitgewerkt in nauwe samenspraak met mantelzorgers.

De subsidie van het SIZT zal worden herijkt binnen het project heroriëntatie vrij toegankelijke voorzieningen.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

15. Thema Overdragen

Binnen dit thema zetten we in op het efficiënter en effectiever inrichten van de niet vrij toegankelijke voorzieningen, om zo de maatschappelijke deelname van inwoners te versterken.

Voor inwoners of gezinnen die het echt zelf niet redden blijft langdurige en/of specialistische ondersteuning beschikbaar. Integrale aanpak, maatwerk en ondersteunend aan 'zelf' en 'samen' zijn hierbij voor ons leidend. Door meer in te zetten op preventie willen we het beroep op de langdurige en/of specialistische ondersteuning verminderen.

Ontwikkelingen

WSW

Kwaliteit: Groen

De herstelacties Stichting Participatie Dinkelland die zijn ingezet in 2015 verlopen zoals voorgenomen.

Tijd: Groen

Conform gestelde planning.

Middelen: Groen

Uit de halfjaarrapportage van de Stichting Participatie Dinkelland blijkt dat men binnen de financiële kaders van de begroting 2016 blijft en de prognose is dat er geen aanvullende gemeentelijke bijdrage noodzakelijk is. Dat geldt ook voor eenmalige budget frictiekosten.

Huisvesting Vergunninghouders 2016

Kwaliteit: Groen

Taakstelling voor 2016 is om 67 vergunninghouders te huisvesten. We moeten nu nog 34 vergunninghouders huisvesten.

Naast de gewone woningvoorraad zijn de voorbereidingen voor alternatieve huisvesting volop in voorbereiding. De verbouwing aan de Julianaschool zal eind november gereed zijn. Hierdoor kunnen in december de vergunninghouders worden gehuisvest in de Julianaschool. Hiermee verwachten wij ook de taakstelling voor 2016 te halen. Er vindt regelmatig bestuurlijk overleg hierover plaats en alle mogelijkheden voor huisvesting worden benut.

Tijd: Groen

Conform gestelde planning.

Middelen: Groen

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Stichting Palet

Kwaliteit: Groen

Het aantal vergunninghouders die wij moeten huisvesten loopt nog elk half jaar op. Hierdoor wordt er meer capaciteit gevraagd van het vluchtelingenwerk. Ook wordt er meerwerk verwacht voor de begeleiding bij de alternatieve huisvesting. De rijksvergoeding per vergunninghouder is inmiddels ook verhoogd. Daardoor blijven we binnen de bestaande budgetten.

Tijd: Groen

Conform gestelde planning.

Middelen: Groen

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Ontwikkeling van het bestand uitkeringsgerechtigden

Kwaliteit: Groen

Er is een plan van aanpak geïmplementeerd om het bestand uitkeringsgerechtigden te verkleinen onder andere door extra in te zetten op de re-integratie van 45 plussers en anderstaligen. De werkgeversbenadering wordt door het Werkplein Almelo uitgevoerd. Het aantal uitkeringsgerechtigden schommelt rond de tweehonderd. De stijging is deels te verklaren door de huisvesting van statushouders. Er is een drietal projecten dat moet leiden tot grotere uitstroom. Het project Anderstaligen, het project 45+ en het project Baanbrekend Overijssel. Vanwege de aanloopperiode is het nog te vroeg om over resultaten te rapporteren. In de begroting is een lager bedrag voor de uitkeringen geraamd.

Tijd: Groen

Conform gestelde planning.

Middelen: Oranje

Is op dit moment nog niet te voorzien.

Kindpakketten

De Raad heeft in september 2016 besloten ten behoeve van het begrotingsjaar 2016 en volgende

jaren middelen ten bedrage van € 18.400,00 beschikbaar te stellen voor de inzet van kindpakketten. Deze middelen worden ingezet om kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar mee te kunnen laten doen in de samenleving.

Toelichting

Afhankelijkheid van niet vrij toegankelijke ondersteuning verminderen door de regie over het leven te vergroten

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
De eigen regie van inwoners vergroten	G	G	G

Toelichting op planning
Conform gestelde planning.

Stand van zaken

Bij de toekenning van maatwerkvoorzieningen stimuleren we inwoners om zelf met een plan te komen. Daarnaast vragen we budgethouders van een PGB een budgetplan op te stellen om aan te tonen hoe ze het budget willen besteden.

Toelichting financieel

Wordt binnen vastgestelde financiële kader uitgevoerd.

Toelichting

Efficiëntere en effectievere ondersteuning realiseren door passende oplossingen

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Effectiever en efficiënter inzetten van niet vrij toegankelijke voorzieningen (o.a. vervoer)	G	G	R

Toelichting op planning
Conform gestelde planning.

Stand van zaken

Wij hebben (maatwerk-)afspraken gemaakt met vrij toegankelijke voorzieningen over aansluiting van de nieuwe (jeugdzorg-)taken waarvoor wij als gemeente verantwoordelijk zijn. Dit geldt ook voor de zorgtaken van de vrij toegankelijke voorzieningen. We investeren in de ontwikkeling van nieuwe werkafspraken met betrekking tot preventie en vroegsignalering. Hierin worden ook verwijzers en vindplekken meegenomen om een zorgvraag eerder in beeld te krijgen en passende zorg in te kunnen zetten. Op het raakvlak van zorg en veiligheid zijn processen doorontwikkeld.

Binnen het project Beheersbare vervoersvoorzieningen wordt binnen Samen14 samengewerkt aan de ontwikkeling van een voorziening voor alle vormen van geïndiceerd vervoer. Hiervoor is begin juni een uitgangspuntennotitie beschikbaar gekomen en deze is toegelicht in de raadscommissie.

WMO maatwerkvoorzieningen

In het derde kwartaal is de aanbesteding voor de maatwerkvoorzieningen gestart. Binnen de gemeente wordt gewerkt aan de overgang naar de nieuwe voorziening. Dit regionale project heeft een vertraging opgelopen van bijna een halfjaar. De nieuwe contracten gaan in op 1 januari 2017.

Toelichting financieel

Wordt niet binnen vastgestelde financiële kader uitgevoerd. Zie onderbouwing in hoofdstuk 2: 'Financieel op hoofdlijnen'.

Toelichting

Vergroten van de
verschuiving van
niet vrij
toegankelijke
voorzieningen naar
vrij toegankelijke
voorzieningen en
eigen kracht

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Duurzaam aanbod van niet vrij toegankelijke voorzieningen dat aansluit op de vrij toegankelijke voorzieningen door reguleren, regisseren en stimuleren	O	G	R

Toelichting op planning

Uitvoering verloopt waarschijnlijk niet geheel volgens de planning, omdat per 1 januari 2018 transformatie van de inkoop nieuwe taken jeugd en Wmo plaatsvindt.

Stand van zaken

Er zijn verschillende mogelijke sociale kaarten bekeken die aansluiten bij de behoefte van gebruikers. Uit deze eerste inventarisatie zijn drie potentiële sociale kaarten geselecteerd. In een werkbijeenkomst met interne en externe gebruikers wordt een definitieve selectie bepaald.

Voor alle vormen van jeugdhulp, met uitzondering van maatwerkvoorzieningen worden de contracten voor 2017 verlengd tegen gelijke tarieven. Daarmee continueren we het zorgaanbod in afwachting van de transformatie van het stelsel met ingang van 2018. Dit betekent dat we met het continueren van het tarievenstelsel geen bezuiniging uitvoeren.

Voor de nieuwe taken Wmo geldt dat vanaf 2017 opnieuw zal worden aanbesteed. Daarnaast wordt in 2016 voor de Huishoudelijke ondersteuning gewerkt aan een pilot om het product toekomstbestendig in te vullen.

De interne kwaliteit van onze procedures wordt regelmatig getoetst middels audits. De resultaten worden meegenomen in een nieuwe versie van de procesbeschrijving. Dit is onderdeel van het programmajournaal Noaberkracht.

Toelichting financieel

Wordt niet binnen vastgestelde financiële kader uitgevoerd. Zie onderbouwing in hoofdstuk 2: 'Financieel op hoofdlijnen'.

6. PROGRAMMA BURGER & BESTUUR

Wij willen op een frisse en vernieuwende manier van betekenis zijn voor de inwoners van Dinkelland. Alle plaatsen binnen de gemeente hebben veel met elkaar gemeen, maar ze hebben ook elk een eigen identiteit. Deze plaatsen hebben een sterke gemeenschapszin, met veerkracht en een eigen kleur. Wij zien het als een voorrecht om samen met onze inwoners, bedrijven, verenigingen, maatschappelijke organisaties en allerlei andere groeperingen, de kracht van onze gemeente en zijn inwoners te gebruiken om nieuwe kansen te ontdekken en te benutten. We willen goede antwoorden vinden op ontwikkelingen die op ons afkomen en we willen inwoners die hulp en zorg nodig hebben goed helpen.

Werk en Inkomen

Doelgroepenbeleid

Het bestuur Noaberkracht en beide gemeenten hebben in 2016 besloten om doelgroepenbeleid uit te werken. Met doelgroepen wordt bedoeld mensen met een verminderde loonwaarde, die niet in staat zijn om zelfstandig het wettelijk minimumloon te verdienen.

Noaberkracht wil daarmee een maatschappelijke voorbeeldfunctie vervullen als sociale onderneming en met kracht invulling geven aan de taakstelling in het kader van Wet Banenafpraak

Het doelgroepenbeleid bestaat uit de volgende onderdelen:

- het realiseren van de zogenaamde “garantiebanen” (Wet Banenafpraak),
- het inventariseren welke gemeentelijke taken kunnen worden uitgevoerd door doelgroepen,
- het behouden van de bestaande werkgelegenheid voor doelgroepen (bijvoorbeeld de uitvoering beheer openbare ruimte),
- het hanteren van de regionale afspraken over Social Return On Investment bij inkoop en in onze relatie met maatschappelijke organisaties,
- het stimuleren van bedrijven om zich te laten certificeren als sociale onderneming en het certificeren van de bedrijfsvoeringsorganisatie Noaberkracht.

In 2017 zal het doelgroepenbeleid worden ingevoerd en zullen de eerste nieuwe dienstverbanden worden aangegaan. Resultaat van het doelgroepenbeleid is ook een vermindering van het aantal uitkeringsgerechtigden. In 2017 willen we de ervaringen met het aanbieden van werk aan doelgroepen monitoren en kijken of de doelstellingen worden behaald.

www.doorzettersmetdromen.nl

<https://youtu.be/eJDWWtXknZ0>

Informatieveiligheid en privacy

De noodzaak van een goed georganiseerde Informatieveiligheid is met het datalek in Almelo wederom aangetoond. Het is dan ook niet voor niets dat wij ons geconformeerd hebben aan de Baseline Informatieveiligheid Gemeenten van de VNG en de Informatiebeveiligingsdienst gemeenten. De implementatie van deze Baseline is volop in uitvoering. Dit resulteerde in een informatieveiligheidsorganisatie waarin specifieke rollen zijn georganiseerd met taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden die planmatig onze informatieveiligheid en privacy bewaken en verbeteren. We beschrijven en implementeren momenteel de noodzakelijke maatregelen. Hierbij wordt ook volop aandacht besteed aan bewustwording bij collega's en bestuurders over mogelijke risico's. In dit kader organiseren we informatiesessies waarin tekst en uitleg wordt gegeven over risico's en waarin wordt verteld wat mensen zelf kunnen doen om bij te dragen aan een betere informatieveiligheid en privacy.

We willen dit gaan doen op verschillende manieren, maar met de nadruk op de volgende thema's:

16. Thema Dienstverlening

Toelichting

Dienstverlening

dichter bij de inwoner

We werken in principe op afspraak. Het werken op afspraak betekent dat een inwoner niet meer hoeft te wachten en dat er altijd een medewerker staat die goed voorbereid is om de vraag te beantwoorden. In de voorfase bekijken we ook altijd welke locatie het meest geschikt is voor de afspraak en welke voorbereiding de medewerker en inwoner kunnen doen om het gesprek zo efficiënt mogelijk te laten verlopen. In dit voorgesprek kan ook blijken dat we de vraag telefonisch of op een later moment digitaal kunnen beantwoorden, waardoor een bezoek aan het gemeentehuis niet nodig is. Inzicht geven in de stand van zaken beantwoordt vaak al een behoefte. Tot slot kan het werken op afspraak in overleg ook op andere tijden dan van 8.30 uur tot 12.30 uur in het gemeentehuis. De verbetering van de dienstverlening blijft een speerpunt van onze organisatie. Door in gesprek te zijn en te blijven met onze inwoner zijn we in staat steeds in te spelen op de behoeftes van die inwoner.

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Binnen een werkdag terug melden hoe en of wij een melding over de openbare ruimte verhelpen of oppakken Toelichting op planning Conform gestelde planning.	G	G	G

Stand van zaken

In 2016 is begonnen met het nader onderzoeken van de afhandeling van meldingen. Het doel is meer inzicht te krijgen in de beleving van de afhandeling van meldingen. Op dit moment worden meldingen gemonitord en volgt er direct actie om eventuele verbeteringen door te voeren.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

De reisdocumenten en rijbewijzen thuis bezorgen Toelichting op planning Conform gestelde planning.	G	G	O
---	---	---	---

Stand van zaken

Sinds 1 januari 2016 worden alle reisdocumenten en rijbewijzen thuisbezorgd. De eerste resultaten laten een klanttevredenheid van gemiddeld 8.3 zien. Het valt op dat er met name gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheid om in het weekend en 's avonds de documenten te laten bezorgen. In de raadsvergadering oktober 2016 wordt een uitgebreide evaluatie aangeboden.

Reisdocumenten en Rijbewijzen thuisbezorgen video

Toelichting financieel

De evaluatie is gereed en vertaald naar een raadsvoorstel. Afhankelijk van de keuze kunnen de werkelijke kosten worden berekend.

Gebruik sociale media	G	G	G
-----------------------	---	---	---

uitbreiden

Toelichting op planning

Continue proces.

Stand van zaken

Sociale media bieden nieuwe kansen om de communicatie over de ontwikkelingen binnen onze gemeente uit te breiden. Door gebruik van sociale media kunnen we inwoners snel en eenvoudig informeren over nieuwe ontwikkelingen en kunnen we vragen van inwoners direct beantwoorden. Er is een groei te zien in het bereik van onze sociale media.

Vanaf januari 2016 is de gemeente overgegaan naar een zogenaamde toptaken website:

www.dinkelland.nl. Dit houdt in dat op de gebruiksvriendelijke website de producten bovenaan staan die inwoners aangaan en waar veel vraag naar is. Er wordt beter ingespeeld op social media met als beoogd resultaat om via deze media meer bezoekers op de website te krijgen. De servicegerichtheid en relevantie van wat aangeboden wordt, staat hoog in het vaandel. Met een samengesteld webteam wordt constant monitoring en onderhoud op inhoud en relevantie uitgevoerd. Ook wordt door interne communicatie de inhoud up-to-date gehouden. De burger bepaalt de relevantie.

Facebook Dinkelland

Twitter Dinkelland

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Het aantal producten dat we met een huisbezoek kunnen aanbieden uitbreiden en werken op afspraak

G	G	G
---	---	---

Toelichting op planning

- Conform gestelde planning.

Stand van zaken

Er loopt een onderzoek naar de mogelijkheden om voor alle producten en diensten op afspraak te gaan werken. Voor de meeste complexe producten en diensten wordt al op afspraak gewerkt. Dit geldt nog niet voor eenvoudigere producten en diensten.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Mogelijkheden onderzoeken real-time digitaal inzicht in stand van zaken proces omgevingsvergunning

G	G	G
---	---	---

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

Om voor de aanvrager de stand van zaken van de aanvraag omgevingsvergunning inzichtelijk te kunnen maken, wordt onderzocht in welke mate het platform 'omgevingsloket' hierop is aan te passen. Het omgevingsloket is de locatie waar de aanvraag digitaal kan worden ingediend en van waaruit de gemeente deze in procedure neemt.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Toelichting

Zo kort mogelijke doorlooptijden

Wij hechten veel waarde aan de levertijd van onze producten en diensten. Wij beseffen dat we niet alles in één keer kunnen verbeteren. Daarom gaan we gericht aan de slag met bepaalde producten en diensten. We onderzoeken altijd de mogelijkheden om zaken te dereguleren.

De verbetering van de dienstverlening blijft een speerpunt van onze organisatie. Hierbij is het van belang niet alleen naar doorlooptijden te kijken, maar ook naar de kwaliteit van onze producten en dat in balans te houden.

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Betrokkenheid van de samenleving bij de kwaliteit van de openbare ruimte vergroten	G	G	G

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

In 2015 is met een belevingsonderzoek onderzocht in hoeverre inwoners de dienstverlening ervaren. Uit het onderzoek blijkt dat het beter kan. Door de inzet van aangewezen contactpersonen (buurtman en de coach) zal intensivering van de contacten ontstaan. Dit moet dan leiden tot een hogere betrokkenheid en daardoor een betere beleving van de openbare ruimte.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Mogelijkheden digitaal verzenden omgevingsvergunning onderzoeken	G	G	G
--	---	---	---

Toelichting op planning

Conform gestelde planning.

Stand van zaken

Voor het digitaal verzenden van de omgevingsvergunning starten we, in samenwerking met de afdeling informatievoorziening, met het onderzoeken van de mogelijkheden. Het idee is om via een 'proeftuin' de technische en juridische aspecten waaronder dit moet gebeuren te beoordelen. Hierbij worden externe partijen benaderd, zoals adviseurs en architecten. Als de opzet en de testen slagen, wordt invulling gegeven aan het digitaal verzenden van de vergunningen voor Wabo.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Ontwikkeltraject voor het proces bouwgrond uitgifte
Toelichting op planning
 Conform gestelde planning.

G G G

Stand van zaken

Het volledige bouwgronduitgifteproces loopt vanaf het eerste initiatief om grond aan te kopen tot de uiteindelijk omgevingsvergunning. In het proces zijn nagenoeg alle afdelingen betrokken. De afstemming tussen de verschillende afdelingen in combinatie met de verandering van de markt vraagt om duidelijke afspraken en afstemming binnen de organisatie. Het project is in mei 2016 gestart door het hoofdproces in beeld te brengen met vertegenwoordigers van de betrokken afdelingen. Deze projectgroep bepaalt de aandachtspunten in het proces en stelt een planning op voor de verdere uitwerking van het project.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Ontwikkeltraject voor het proces evenementenvergunningen
Toelichting op planning
 Conform gestelde planning.

G G G

Stand van zaken

Het werkproces is uitgewerkt en sluit aan op het nieuwe evenementenbeleid. Door actief te sturen op het tijdig indienen van de aanvraag, lukt het in 90 procent van de gevallen om de vergunning zes weken voor het evenement af te geven. Komende periode krijgen de aanvragers voorlichting over het invullen van het aanvraagformulier en het belang van een goede en tijdige aanlevering hiervan. Ook is er aandacht voor de eigen verantwoordelijkheid van de aanvragers.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Ontwikkeltraject voor het proces zorgtoewijzing 3D versie 3.0
Toelichting op planning
 Conform gestelde planning.

G G G

Stand van zaken

Middels een audit wordt de bestaande kwaliteit van de huidige werkprocessen gemeten. De resultaten van deze audit worden meegenomen in de nieuwe versie van het werkproces. In dit werkproces staat digitaal en persoonlijk voorop. Sinds april wordt informatie ook tijdens het huisbezoek direct ingevoerd.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Project starten voor deregulering
Toelichting op planning
 Het betreft een continue proces.

G G G

Stand van zaken

Bij de gemeente is men constant bezig met het dereguleren van activiteiten. Om een volgende stap te kunnen zetten is een inventarisatie gedaan van de bestaande voorbeelden. Deze worden meegenomen in de voortgangsrapportage dienstverlening. Daarnaast zijn twee medewerkers aangewezen die mensen begeleiden bij het dereguleren van verordeningen.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Wij streven in onze dienstverlening naar een gemeente die niet afwacht, maar naar de inwoner toe gaat. Een gemeente die haar dienstverlening samen met de inwoners organiseert en niet alleen voor de inwoners. Dit betekent beleid zonder strikte regels maar met ruimte voor maatwerk. Niet meer werken met beperkte openingstijden, maar op afspraak werken op een locatie en tijdstip wenselijk voor de inwoner. En waar mogelijk diensten ook digitaal aanbieden.

17. Thema Samenwerking

Toelichting

Beter benutten

kracht

maatschappelijke

partners

Doordat de netwerkwerk-RUD er nog niet in geslaagd is om alle basistaken plus (milieu+) optimaal in te richten en de ontwikkelingen rondom nieuwe wetgeving nog onduidelijk zijn, worden in 2016 geen grote wijzigingen doorgevoerd. De inzetprocedure rondom de inpassing van de medewerkers zal begin 2016 zijn afgerond. Dan zal ook meer duidelijkheid bestaan over de toekomst van de netwerk-RUD en zullen de Twentse gemeenten een keuze maken over een eventuele nieuwe structuur. Daarbij bestaat de mogelijkheid dat de RUD in de vorm van een gemeenschappelijke regeling (WGR) zal voortbestaan. De voorstellen van de staatssecretaris (Wet VHT) kunnen tot gevolg hebben dat een netwerk-RUD moet worden omgevormd naar een fysieke RUD (Op basis van de WGR). In 2015 hebben de bestuurders van de Twentse gemeenten besloten dat afhankelijk van de gekozen vorm en ambities op termijn uitbreiding naar WABO-brede taken mogelijk moet zijn. De resultaten van de WABO-brede pilots krijgen een vervolg in een soort van kennisplatforms. Medewerkers kunnen in deze platforms met elkaar kennis delen en elkaar ondersteunen.

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Onderzoeken naar mogelijkheden voor Wabo-brede samenwerking binnen RUD Twente	G	G	O
Toelichting op planning			
Conform gestelde planning.			

Stand van zaken

De kring van Twentse secretarissen heeft een begeleidingsgroep benoemd voor de nieuw op te richten Omgevingsdienst Twente (voorheen Regionale Uitvoeringsdienst Twente). De begeleidingsgroep gaat de realisatie van drie producten voor de Omgevingsdienst Twente voorbereiden: een juridische tekst voor een gemeenschappelijke regeling, een bedrijfsplan en een basistakenpakket.

Toelichting financieel

Het opstellen van het bedrijfsplan wordt begeleid door een extern bureau. Met de kosten van het opstellen van het bedrijfsplan is rekening gehouden in de begroting van de RUD. De kosten voor het inrichten van de nieuwe Omgevingsdienst Twente per 1 januari 2018 zijn nu nog niet bekend. Het op te stellen bedrijfsplan zal daar meer inzicht in moeten geven.

Toelichting

Doorontwikkeling

samenwerking in de

vorm van

Noaberkracht

De werkorganisatie Noaberkracht Dinkelland Tubbergen is sinds 1 januari 2013 operationeel. De oorspronkelijke bestuurlijke ambities die bij de start van Noaberkracht zijn geformuleerd, moeten binnen vijf jaar gerealiseerd zijn. Periodiek krijgt de gemeenteraad hier voortgangsrapportages over. Enerzijds gaat het daarbij om het realiseren van de taakstelling die op Noaberkracht rust, en anderzijds over de ontwikkeling van de dienstverlening door Noaberkracht. Over dit laatste aspect leest u meer bij het thema 'Dienstverlening' binnen het programma Burger en Bestuur.

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Betrokkenheid kernraden en inwoners bij projecten	--	--	--
Toelichting op planning			

Stand van zaken

Over dit punt wordt niet afzonderlijk gerapporteerd binnen Burger & Bestuur. Komt terug bij afzonderlijke programma's Eigen Kracht en Werk, Krachtige Kernen en Omzien naar Elkaar.

Het zo efficiënt mogelijk inrichten van de Noaberkracht organisatie	G	G	G
Toelichting op planning			
Continu proces.			

Stand van zaken

Van belang is dat Noaberkracht een wendbare organisatie blijft, die snel kan inspelen op veranderingen in de samenleving. Daarbij zijn breed inzetbare, flexibele medewerkers een voorwaarde. Een aantal concrete organisatieontwikkelingstrajecten is binnen Noaberkracht inmiddels opgepakt. Daarover wordt in het tweede programmajournaal van Noaberkracht gerapporteerd.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Rekenkamercommissie activeren	G	G	G
Toelichting op planning			

De rekenkamercommissie heeft in de onderzoeksopzet de verwachting uitgesproken dat het onderzoek voor de zomervakantie 2016 zou worden afgerond, zodat de raad in de gelegenheid zou zijn in september 2016 het rapport te behandelen. Vanuit het uitgangspunt 'zorgvuldigheid gaat vóór snelheid', is het rapport op 10 oktober 2016 openbaar gemaakt, waarbij behandeling wordt beoogd in de raadsvergadering van 1 november 2016.

Stand van zaken

De raad heeft op 23 februari 2016 kennis genomen van de onderzoeksopzet voor het rekenkameronderzoek DinkellandWerkt! Inmiddels heeft onderzoek geleid tot een rapport dat op 1 november 2016 zal worden behandeld door de raad.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Toelichting

Efficiëntere en

**effectievere
samenwerking in de
regio**

De heroriëntatie op de samenwerking in Twente gebeurt voor een belangrijk deel analoog aan de beëindiging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)-plus. Deze beëindiging is geëffectueerd per 1 januari 2015. Vanaf dat moment hebben plusregio's, waaronder Regio Twente, een jaar de tijd om de gemeenschappelijke regeling te beëindigen, of de gemeenschappelijke regeling in overeenstemming te brengen met de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen. Dat betekent dat de gemeenschappelijke regeling Regio Twente op 1 januari 2016 moet zijn aangepast.

Dat betekent echter niet dat de heroriëntatie op de samenwerking in Twente dan ook afgerond is. Dat heeft vooral te maken met de complexiteit van het vraagstuk. Voor de heroriëntatie op de samenwerking in Twente is in 2015 door een regionale stuurgroep (onder voorzitterschap van burgemeester Robben van Wierden) een rapport 'Samenwerken doen we zelf' opgesteld. Dit rapport geeft richting in het verdere debat, maar dat is binnen de 14 Twentse gemeenteraden wisselend ontvangen. Voor de positionering van Dinkelland in dit debat is het van belang dat de gemeenteraad richtinggevend kaders stelt, die we in het regionale debat kunnen inbrengen. Het proces rond de heroriëntatie op de samenwerking zet namelijk in op het bereiken van consensus. Naar verwachting zal het finale debat over de heroriëntatie op de samenwerking in Twente in de loop van 2016 worden afgerond.

Wat doen we daarvoor?

	Tijd (indicator)	Kwaliteit (indicator)	Geld (indicator)
Implementatie nieuwe gemeentelijke samenwerking Twente	G	G	G
Toelichting op planning			
Conform gestelde planning.			

Stand van zaken

Het algemeen bestuur van Regio Twente heeft op 23 juni besloten tot het instellen van een bestuurscommissie Agenda van Twente. Daarmee is invulling gegeven aan één van de uitgangspunten van het rapport van de Commissie Robben over de heroriëntatie op de samenwerking in Twente.

Toelichting financieel

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Samenwerking Noaberkracht

De samenwerking met de gemeente Tubbergen is voor ons een vaste basis. In deze collegeperiode moet de werkorganisatie Noaberkracht de beoogde voordelen opleveren onder de afgesproken voorwaarden. Een eventuele intensivering van de samenwerking is voor ons afhankelijk van de baten die dit met zich mee brengt, maar zeker ook van het maatschappelijk draagvlak. Op dit punt zullen wij de vinger aan de pols houden.

Overige regionale samenwerking

Voor andere samenwerkingsvormen dan Noaberkracht geldt voor ons het uitgangspunt: 'lokaal wat kan, bovenlokaal wat moet'. Voor nieuwe samenwerkingsallianties richten wij ons vooral op Noordoost-Twente en de Twentse plattelandsgemeenten.

De Regio Twente verliest haar 'plus-taken'. In de heroriëntatie op de toekomstige samenwerking in Twente vinden wij dat de regio zich moet beperken tot de verplichte samenwerking op het gebied van veiligheid en gezondheid. Verdere Twentebrede samenwerking zien wij vooral in de sfeer van afstemming en overleg. Daar waar dit leidt tot nodige uitvoeringskracht, zijn wij voorstander van het onderbrengen bij één van de gemeentelijke organisaties. Democratische legitimatie, beheersbaarheid en efficiency zijn argumenten voor deze opstelling.

Ontwikkelingen

Horizonverkenning Dinkelland

Resultaat = oranje

Op basis van het plan van aanpak dat door de raad is vastgesteld, is extern een offerte opgevraagd om te komen tot een onderzoek. Deze offerte is toegelicht aan en besproken met de fractievoorzitters. De voorliggende offerte heeft vooralsnog niet geleid tot effectuering van het onderzoek, aangezien in onvoldoende mate wordt voorzien in aansluiting op de oorspronkelijke intentie die uit de motie 'Horizonverkenning bestuurlijke toekomst Dinkelland' naar voren komt. In 2016 zal in overleg met de fractievoorzitters worden bezien in hoeverre het oorspronkelijke plan van aanpak een heroriëntatie vraagt.

Tijd= oranje

Het onderzoek door een extern bureau zal zeker niet voor het einde van 2016 worden opgestart.

Geld= groen

Naar verwachting is het aanvullend beschikbaar gestelde budget voldoende om een adequaat onderzoek uit te voeren.

Agenda van Twente

Resultaat = groen

Op 23 juni 2016 heeft het algemeen bestuur van Regio Twente definitief besloten tot het instellen van een bestuurscommissie Agenda van Twente, nadat alle Twentse gemeenteraden in de gelegenheid zijn gesteld om hierop wensen en bedenkingen kenbaar te maken. De bestuurscommissie rondt de huidige Agenda van Twente af en begeleidt het proces om te komen tot een mogelijk vervolg op de Agenda van Twente. Inmiddels is de evaluatie van de huidige Agenda van Twente afgerond. Deze wordt ter kennisname aangeboden aan de Twentse gemeenteraden, waarbij de raden tevens wordt gevraagd om in te stemmen met het starten naar een verkenning voor een vervolg op de Agenda van Twente.

Planning = groen

Conform gestelde planning.

Geld = groen

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Twentebedrijf

Resultaat = oranje

Het Twentebedrijf is in 2016 officieel als bedrijfsvoeringsorganisatie gestart. Bij de behandeling van de begroting 2017 heeft het bestuur van het Twentebedrijf besloten om in een bestuurlijk-ambtelijke strategische bijeenkomst tot een gedragen ontwikkelroute voor het Twentebedrijf te willen komen. Deze bijeenkomst heeft op 31 augustus jl. plaatsgevonden, waarna het bestuur van het Twentebedrijf 27 oktober jl. de beoogde ontwikkelroute voor het Twentebedrijf heeft vastgesteld. Geconstateerd wordt dat er op dit moment onvoldoende bedrijfsvoeringstaken beschikbaar zijn bij samenwerkingsverbanden en gemeenten, die kunnen worden opgenomen (ingeplugd) in het Twentebedrijf. Ook is het niet de verwachting dat dit binnen afzienbare tijd wel het geval zal zijn. Op grond daarvan heeft het bestuur vastgesteld dat het Twentebedrijf voorlopig niet met taken zal kunnen worden gevuld.

Tijd = oranje

In dat licht zal het bestuur van het Twentebedrijf eind 2017 bezien of continuering dan wel beëindiging van de bedrijfsvoeringsorganisatie opportuun is. Er zal tot dat moment uiteraard geen directeur of overig personeel voor het Twentebedrijf worden aangesteld. De begroting 2017 voor het casco zal op 0 euro worden gehandhaafd. Zodra dit perspectief, ten gevolge van de feitelijke ontwikkelingen en behoefte bij deelnemers, de komende jaren verandert informeren wij u hierover. Wel dient, vanwege het vooralsnog in stand laten van de bedrijfsvoeringsregeling Twentebedrijf, aan enkele formele vereisten van bestuur, begroting en rekening te worden voldaan en zijn enige werkzaamheden en handelingen noodzakelijk. Daaraan zijn beperkte kosten verbonden, die op rekeningbasis naar rato van inwoneraantal worden verantwoord.

Geld = groen

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Meerjarenonderhoudsplanning gebouwen

Resultaat = groen

De voorbereidingen voor deze onderhoudsprogramma's zijn afgerond, inclusief de daarvoor benodigde dekkingsmiddelen. U hebt in uw vergadering van 22 maart ingestemd met ons voorstel hiervoor.

Tijd = groen

Conform gestelde planning.

Geld = groen

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

Verbeteren P&C-cyclus

Resultaat = groen

In maart 2016 hebben we voor het eerst gewerkt volgens de scrum-methodiek. De beleidsteksten en paragrafen voor de jaarrekeningen 2015 van de beide gemeenten zijn met behulp van deze scrum-methodiek (in 4 dagen) tot stand gekomen. Hiermee is een aanzienlijke verkorting van de doorlooptijd gerealiseerd.

Tijd = groen

Continu proces.

Geld = groen

Wordt binnen de gestelde financiële kaders uitgevoerd.

7. BESLUITENLIJST

Inleiding

Het 2^e programmajournaal 2016 is de voortgangsrapportage van de eerste drie kwartalen van het begrotingsjaar 2016. De raad heeft in de begroting 2016 aangegeven wat zij op de verschillende beleidsterreinen willen bereiken, wat daarvoor gedaan moet worden en wat dat mag kosten. Per programma is de stand van zaken aangegeven. Als de stand van zaken en/of ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, doen wij u hieronder een voorstel om het beleid of de betreffende financiële middelen bij te stellen.

Intern overleg

Er heeft intern overleg plaatsgevonden met alle betrokken afdelingen en programma's over de beleidsmatige en financiële inhoud van het tweede programmajournaal. Deze afstemming heeft plaatsgevonden op 31 oktober 2016.

Besluitenlijst

Resultaten met 'rode' kleur	Aspect	Voorgestelde oplossing
Hoofdstuk 2: Financieel op hoofdlijnen Programma Krachtige Kernen	Middelen	Raad voorstellen om in te stemmen met: - de genoemde mutaties en het totaalbedrag hiervan ad. € 80.000,- toe te voegen aan de algemene middelen.
Hoofdstuk 2: Financieel op hoofdlijnen Programma Economische Kracht & Werk	Middelen	Raad voorstellen om in te stemmen met: - de genoemde mutatie en het totaalbedrag hiervan ad. € 15.000,- te onttrekken uit de algemene middelen.
Hoofdstuk 2: Financieel op hoofdlijnen Programma Omzien naar Elkaar	Middelen	Raad voorstellen om in te stemmen met: - het overhevelen van het bedrag van de stelpost sociaal domein ad. € 1.229.000,- naar de algemene middelen en mee te nemen bij het totaal resultaat van 2 ^e programmajournaal 2016. - het aanpassen van de begroting 2017 en volgende jaren met een eerste begrotingswijziging door alle stelposten op €0 te zetten om zoveel mogelijk een te verwachten rekeningresultaat te presenteren.
Hoofdstuk 2: Financieel op hoofdlijnen Programma Burger & Bestuur	Middelen	Raad voorstellen om in te stemmen met: - de genoemde mutaties en het totaalbedrag hiervan ad. € 205.000,- te onttrekken uit de algemene middelen.
Hoofdstuk 2: Algemene dekkingsmiddelen	Middelen	Raad voorstellen om in te stemmen met: - de genoemde mutaties en het totaalbedrag hiervan ad. € 1.042.000,- toe te voegen de algemene middelen.
Conclusie: In te stemmen met voorgenoemde mutaties resulterend in een te verwachten voordelig saldo van € 2.131.000,-.		Raad voorstellen om in te stemmen met: - het storten van het te verwachte voordelige saldo van € 2.131.000,- in de reserve 'incidenteel beschikbare algemene middelen' conform de bestendige gedragslijn. - het belasten van de begroting 2017 en verdere jaren met een eerste begrotingswijziging tot een totaal van € 32.000,-
Programma Krachtige Kernen	Kwaliteit	Raad voorstellen om:

Thema Maatschappelijke Voorzieningen

- Beleidsdocumenten waarin de toekomstige rol van de gemeente is weggelegd

- de afronding van de inventarisatie maatschappelijk vastgoed, zoals beschreven onder het programma Krachtige Kernen, niet verder ter besluitvorming voor te leggen, maar in het proces Mijn Dinkelland 2030! met de samenleving te delen.

Conclusie

Het tweede programmajournaal rapporteert over de voortgang van de resultaten die in de begroting 2016 zijn vastgesteld. Dit programmajournaal betreft de eerste drie kwartalen van 2016 en wordt gebruikt om daar waar nodig bij te stellen. Bijstelling kan financieel zijn, maar ook qua planning of kwaliteit.

Op basis van bovenstaande besluitenlijst wordt de raad gevraagd om:

- In te stemmen met het 2^e programmajournaal 2016.
- De raad voor te stellen om de kredieten beschikbaar te stellen conform het collegevoorstel.
- De raad te informeren over de wijzigingen van de beleidsinhoudelijke afspraken.